

I

(Законодавчі акти)

ДИРЕКТИВИ

**ДИРЕКТИВА 2012/27/EU ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ
від 25 жовтня 2012 р.
про енергоефективність, яка змінює Директиви 2009/125/EC та 2010/30/EU
і скасовує Директиви 2004/8/EC та 2006/32/EC
(Дія Директиви поширюється на ЄЄЗ)**

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ ТА РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

Ураховуючи Договір про функціонування Європейського Союзу, зокрема статтю 194(2) цієї Угоди,

Ураховуючи пропозицію Європейської Комісії,

Після передачі проекту цього законодавчого акту до національних парламентів,

Ураховуючи висновок Комітету з економічних та соціальних питань¹,

Ураховуючи висновок Комітету регіонів²,

Діючи відповідно до звичайної законодавчої процедури³,

Беручи до уваги, що:

(1) Європейський Союз стоїть перед безпрецедентними викликами, які впливають з підвищеною залежності від імпорту енергоресурсів та дефіциту енергетичних ресурсів, а також перед необхідністю обмежити наслідки зміни клімату й подолати економічну кризу. Енергоефективність – цінний засіб вирішення цих проблем. Вона посилює надійність постачання для Союзу шляхом зменшення первинного енергоспоживання та скорочення імпорту енергоресурсів. Крім того, вона сприяє економічно ефективному зменшенню викидів парникових газів і, отже, пом'якшенню наслідків зміни клімату. Перехід до більш енергоефективної економіки також має прискорити поширення інноваційних технологічних рішень і підвищити конкурентоспроможність у Союзі, стимулюючи економічне зростання і створюючи високоякісні робочі місця в декількох секторах, пов'язаних із енергоефективністю.

(2) У Висновках Європейської Ради від 8 та 9 березня 2007 р. було наголошено на необхідності підвищення енергоефективності у Союзі задля досягнення поставленої цілі – заощадження до 2020 р. 20% обсягу первинного енергоспоживання Союзу порівняно з прогнозами. У Висновках Європейської Ради від 4 лютого 2011 р. було наголошено на тому, що задача щодо підвищення енергоефективності до 2020 р. на 20%, погоджена Європейською Радою у червні 2010 р., яка наразі не виконується, повинна бути виконана. Прогнози, зроблені у 2007 р., показали, що первинне енергоспоживання у 2020 р. становитиме 1842 млн. тне. Скорочення на 20% дає у 2020 р. 1474 млн. тне, тобто на 368 млн. тне менше, порівняно з прогнозами.

(3) Висновки Європейської Ради від 17 червня 2010 р. підтвердили вищезазначену ціль щодо енергоефективності як одну з головних цілей нової стратегії Ради стосовно зайнятості та інтелектуального, сталого та всеосяжного зростання (Стратегії «Європа-2020»). У рамках цього процесу та з метою вирішення цієї задачі на національному рівні держави-члени повинні встановити національні цілі у тісному діалозі з Комісією та зазначити у своїх Національних програмах реформ, як саме вони планують їх досягти.

(4) У Повідомленні Комісії від 10 листопада 2010 р. «Енергетика-2020» енергоефективність поставлена у центр енергетичної стратегії Ради на період до 2020 р. та окреслено потребу в новій стратегії

¹ ОJ C 24, 28.1.2012, р. 134.

² ОJ C 54, 23.2.2012, р. 49.

³ Позиція Європейського Парламенту від 11 вересня 2012 р. (ще не опублікована в «Офіційному віснику») та рішення Ради від 4 жовтня 2012 р.

енергоефективності, яка дозволить усім державам-членам відокремити використання енергії від економічного зростання.

(5) У своїй Резолюції від 15 грудня 2010 р. про перегляд Плану дій з енергоефективності Європейський Парламент закликав Комісію включити до свого переглянутого Плану дій з енергоефективності заходи, спрямовані на усунення відставання задля досягнення загальної цілі Союзу з енергоефективності у 2020 р.

(6) Одна з ініціатив, передбачених Стратегією «Європа-2020», - ініціатива щодо передової, ресурсоефективної Європи, прийнята Комісією 26 січня 2011 р. Енергоефективність у ній визначена як головний елемент забезпечення сталості використання енергоресурсів.

(7) У Висновках Європейської Ради від 4 лютого 2011 р. визнано, що досягнення цілі Союзу щодо енергоефективності відстає від плану і що потрібні рішучі дії для розкриття значного потенціалу більшого енергозбереження у будівлях, транспорті, продукції та технологічних процесах. Ці висновки передбачають також, що до 2013 р. буде проаналізований процес досягнення цілі Союзу з енергоефективності й за необхідності розглянуті подальші заходи.

(8) 8 березня 2011 р. Комісія прийняла Повідомлення про План з енергоефективності на 2011 рік. У Повідомленні було підтверджено, що Союз не досягає поставленої цілі з енергоефективності, незважаючи на прогрес у національній політиці з енергоефективності, окреслений у перших Національних планах дій з енергоефективності, поданих державами-членами на виконання вимог Директиви 2006/32/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2006 про енергетичну ефективність та енергетичні послуги⁴. Первинний аналіз других Планів дій підтверджує, що Союз не виконує вищезазначену задачу за планом. Щоб виправити ситуацію, у Плані з енергоефективності на 2011 рік було визначено ряд політичних та інших заходів з енергоефективності, які охоплюють увесь енергетичний ланцюг, зокрема виробництво, передачу та розподіл енергії; провідну роль державного сектора в забезпеченні енергоефективності; будівлі та прилади; промисловість; необхідність надання кінцевим споживачам прав управляти власним енергоспоживанням. Паралельно у «Білій книзі» з транспорту, прийнятій 28 березня 2011 р., обговорювалося питання енергоефективності у транспортній галузі. Зокрема, Ініціатива 26 у цьому документі вимагає прийняття відповідних стандартів викидів CO₂ транспортними засобами усіх видів, з доповненням, де це потрібно, вимогами щодо енергоефективності до всіх видів рушійних систем.

(9) 8 березня 2011 р. Комісія також ухвалила Дорожню карту переходу до конкурентоспроможної низьковуглецевої економіки до 2050 р., де визначено необхідність посилення уваги до енергоефективності з цієї точки зору.

(10) У цьому контексті необхідно оновити правову базу Союзу Директивою, спрямованою на досягнення загальної мети з енергоефективності, а саме заощадження до 2020 р. 20% обсягу первинного енергоспоживання Союзу та продовження покращення енергоефективності після 2020 р. З цією метою дана Директива створює загальну базу для заохочення енергоефективності у Союзі та передбачає конкретні заходи з реалізації деяких пропозицій, наведених у Плані з енергоефективності на 2011 рік, та використання значного нереалізованого потенціалу енергозбереження, виявленого в ньому.

(11) Рішення № 406/2009/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про зусилля держав-членів із скорочення викидів парникових газів задля виконання зобов'язань Співтовариства щодо скорочення викидів парникових газів на період до 2020 р.⁵ вимагає від Комісії оцінити та повідомити до 2012 р. прогрес Союзу та його держав-членів у досягненні мети скорочення енергоспоживання на 20% до 2020 р. порівняно з прогнозами. У Рішенні також визначено, що з метою надання державам-членам допомоги у виконанні зобов'язань Союзу зі скорочення викидів парникових газів Комісія повинна до 31 грудня 2012 р. запропонувати посилені або нові заходи з прискорення покращення енергоефективності. Ця Директива виконує дану вимогу. Вона також сприяє досягненню цілей, викладених у Дорожній карті переходу до конкурентоспроможної низьковуглецевої економіки до 2050 р., зокрема шляхом скорочення викидів парникових газів у енергетиці, а також досягненню до 2050 р. виробництва електроенергії з нульовим рівнем викидів.

(12) Необхідно застосувати комплексний підхід із метою залучення всього існуючого потенціалу енергозбереження, зокрема заощаджень у енергопостачанні та секторах кінцевого споживання. Водночас слід підсилити положення Директиви 2004/8/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 лютого 2004 р. про заохочення когенерації на основі попиту на корисне тепло на внутрішньому енергетичному ринку⁶ та Директиви 2006/32/ЄС.

(13) Було б бажано досягти цілі щодо підвищення енергоефективності на 20% в результаті комплексної реалізації конкретних національних та європейських заходів із заохочення енергоефективності в різних сферах. Держави-члени слід зобов'язати встановити орієнтовні національні цілі з енергоефективності, впровадити відповідні схеми та програми. Ці цілі та зусилля кожної окремої держави-члена повинні

⁴ OJ L 114, 27.4.2006, p. 64.

⁵ OJ L 140, 5.6.2009, p. 136.

⁶ OJ L 52, 21.2.2004, p. 50.

оцінюватися Комісією, поряд із даними про досягнутий прогрес, на предмет аналізу ймовірності досягнення загальної цілі Союзу та ступеню, в якому ці індивідуальні зусилля достатні для виконання спільної задачі. Тому Комісія повинна ретельно контролювати виконання національних програм з енергоефективності на основі своєї переглянутої законодавчої бази та у рамках процесу «Європа-2020». Установлюючи орієнтовні національні цілі з енергоефективності, держави-члени повинні мати можливість урахувати національні обставини, такі як залишковий економічно ефективний потенціал енергозбереження, зміни обсягів імпорту та експорту енергії, розвиток усіх джерел відновлюваної енергії, атомна енергія, вловлювання та зберігання вуглецю, та заходи, вжиті раніше. Проводячи моделювання, Комісія повинна своєчасно та відкрито консультуватися з державами-членами щодо модельних припущень та попередніх результатів моделювання. Необхідно вдосконалити моделювання впливу заходів з енергоефективності та комплексу її ефективності технологій.

(14) У Директиві 2009/28/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. щодо заохочення використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел⁷, констатовано, що Кіпр і Мальта, через їхній острівний та периферійний характер, залежать від авіації як від виду транспорту, дуже важливого для їхніх громадян та економіки. У результаті валове кінцеве споживання енергії у національному повітряному транспорті на Кіпрі та Мальті непропорційно велике, більш ніж утричі перевищуючи середній показник Співтовариства за 2005 рік, тому ці країни зазнають несумірного впливу існуючих технологічних і нормативних обмежень.

(15) Загальний обсяг державних видатків еквівалентний 19% валового внутрішнього продукту Союзу. З цієї причини державний сектор є важливим чинником заохочення трансформації ринку в напрямку підвищення ефективності продукції, будівель і послуг, а також фактором, що може дати імпульс для змін у поведінці громадян і підприємств щодо енергоспоживання. Крім того, зменшення енергоспоживання шляхом реалізації заходів з покращення енергоефективності може вивільнити державні ресурси для інших цілей. Державні органи національного, регіонального і місцевого рівнів повинні слугувати прикладом стосовно енергоефективності.

(16) Пам'ятаючи про те, що у висновках Ради від 10 червня 2011 р. про План з енергоефективності на 2011 рік наголошено на тому, що 40% кінцевого енергоспоживання в Союзі припадає на будівлі та споруди, та з метою використання можливостей зростання і зайнятості у галузях кваліфікованих ремесел і будівництва, а також у виробництві будівельних матеріалів та професійній діяльності, такої як архітектура, консалтинг та інжиніринг, держави-члени повинні прийняти довгострокову стратегію на період після 2020 р. щодо мобілізації інвестицій у ремонт житлових і комерційних будівель із метою покращення енергоефективності загального фонду будівель. Ця стратегія повинна передбачати економічно ефективний масштабний ремонт, що включає оновлення, яке скорочує як споживання переданої енергії, так і кінцеве енергоспоживання будівлі на значний відсоток порівняно зі споживанням, що мало місце до ремонту, завдяки чому досягатиметься дуже висока енергоефективність. Такий масштабний ремонт також можна проводити поетапно.

(17) Темпи ремонту будівель необхідно підвищити, тому що існуючий фонд будівель є єдиним сектором із найбільшим потенціалом енергозбереження. Більше того, будівлі мають дуже велике значення для досягнення цілі Союзу щодо скорочення викидів парникових газів до 2050 р. на 80-95% порівняно з 1990 р. На будівлі, що належать державним органам, припадає значна частка фонду будівель, і ці будівлі дуже помітні у суспільному житті. Тому доречно встановити річний темп ремонту будівель, які належать центральному уряду та зайняті ним, на території держави-члена з метою підвищення енергоефективності цих будівель. Цей темп ремонту не повинен завдавати шкоди зобов'язанням щодо будівель із майже нульовим енергоспоживанням, передбаченим у Директиві 2010/31/EU Європейського Парламенту і Ради від 19 травня 2010 р. щодо енергоефективності будівель⁸. Зобов'язання щодо ремонту будівель центральних урядів, установлені даною Директивою, доповнює вищезгадану Директиву, яка вимагає від держав-членів забезпечити, щоб при масштабному ремонті існуючих будівель підвищувалася їхня енергоефективність, з тим, щоб вони відповідали мінімальним вимогам щодо енергоефективності. Держави-члени також повинні мати можливість уживати альтернативні економічно ефективні заходи для досягнення еквівалентного покращення енергоефективності будівель, що належать їхнім центральним урядам. Зобов'язання з ремонту приміщень будівель центральних урядів повинні поширюватися на адміністративні органи, компетенція яких охоплює всю територію держави-члена. Якщо у даній державі-члені та щодо даної сфери немає такого відповідного адміністративного органу, чия компетенція поширювалася б на всю територію країни, це зобов'язання поширюється на ті адміністративні органи, чия компетенція у сукупності охоплює всю територію країни.

(18) Деякі муніципалітети та інші державні органи держав-членів уже впровадили у практику комплексні підходи до енергозбереження і енергопостачання, наприклад, на основі планів дій у галузі сталої енергетики, таких як розроблені за ініціативою «Пакт мерів», та комплексні підходи до розвитку міст, які виходять за

⁷ OJ L 140, 5.6.2009, p. 16.

⁸ OJ L 153, 18.6.2010, p. 13.

межі заходів стосовно будівель або видів транспорту. Держави-члени повинні заохочувати муніципалітети та інші державні органи до прийняття комплексних і сталих планів з енергоефективності з чіткими цілями, залучати громадян до їхньої розробки та реалізації й належним чином інформувати громадян про зміст планів і прогрес у досягненні цілей. Такі плани можуть забезпечувати істотне енергозбереження, особливо якщо вони реалізуються системами енергетичного менеджменту, які дозволяють зацікавленим державним органам краще керувати власним енергоспоживанням. Слід заохочувати обмін досвідом між містами, селищами та державними органами, роблячи наголос на більш інноваційній практиці.

(19) Що стосується закупівлі певних товарів і послуг та придбання і оренди будівель, то центральні уряди, які укладають державні контракти на роботи, постачання або послуги, повинні подавати приклад і приймати енергоефективні рішення щодо закупівлі. Це має стосуватися адміністративних органів, компетенція яких охоплює всю територію держави-члена. Якщо у даній державі-члені та щодо даної сфери немає такого відповідного адміністративного органу, чия компетенція поширювалася б на всю територію країни, це зобов'язання поширюється на ті адміністративні органи, чия компетенція у сукупності охоплює всю територію країни. При цьому, однак, не можна відступати від положень директив Союзу щодо державних закупівель. Що стосується інших товарів, ніж ті, на закупівлю яких поширюються вимоги з енергоефективності, встановлені цією Директивою, то держави-члени повинні заохочувати державні органи до врахування енергоефективності закупівель.

(20) Оцінка можливості створення схеми «білих сертифікатів» на рівні Союзу показала, що в нинішній ситуації така система спричинила б надмірні адміністративні витрати й що існує ризик того, що енергозбереження буде зосереджено в ряді держав-членів, а не поширено всією територією Союзу. Мету такої схеми союзного рівня можна було б досягти простіше, принаймні на цьому етапі, за допомогою національних схем зобов'язань з енергоефективності для енергетичних компаній або інших альтернативних політичних заходів, що забезпечують такий самий обсяг енергозбереження. Для того рівня масштабності, що передбачають ці схеми, доречно створити їх у загальних рамках на рівні Союзу, надаючи державам-членам значної гнучкості для повного врахування національної організації суб'єктів ринку, конкретного контексту сектора енергетики та звичок кінцевих споживачів. Ці загальні рамки повинні надавати енергетичним компаніям можливість пропонувати енергетичні послуги всім кінцевим споживачам, а не тільки тим, кому вони продають енергію. Це підвищує конкуренцію на енергетичному ринку, тому що енергетичні компанії можуть диференціювати свій продукт, надаючи додаткові енергетичні послуги. Загальні рамки мають дозволити державам-членам включати у свою національну схему вимоги щодо досягнення певної соціальної мети, зокрема для забезпечення доступу вразливих споживачів до переваг, що їх надає більш висока енергоефективність. Держави-члени повинні визначити, на основі об'єктивних і недискримінаційних критеріїв, які дистриб'ютори енергії чи компанії роздрібною торгівлею енергією повинні бути зобов'язані досягти цілі з енергозбереження при кінцевому споживанні, встановленої в цій Директиві.

Зокрема, державам-членам має бути дозволено не накладати це зобов'язання на дрібних дистриб'юторів енергії, дрібні компанії роздрібною торгівлею енергією та дрібні енергетичні сектори, щоб уникнути несумірного адміністративного тягаря. У Повідомленні Комісії від 25 червня 2008 р. викладені принципи, що їх повинні враховувати держави-члени, які вирішують утриматися від використання цієї можливості. Як засіб підтримання національних ініціатив з енергоефективності, зобов'язані сторони за національними схемами зобов'язань з енергоефективності могли б виконувати свої зобов'язання шляхом щорічного внесення до Національного фонду енергоефективності суми, рівної обсягові інвестицій, потрібному за цією схемою.

(21) Ураховуючи всеосяжний імператив відновлення стабільності державних фінансів та податково-бюджетної консолідації, у виконанні конкретних заходів, що входять у сферу дії цієї Директиви, слід належним чином брати до уваги економічну ефективність на рівні держави-члена здійснення заходів з енергоефективності, забезпечивши належний рівень аналізу і оцінки.

(22) Вимога щодо досягнення економії в щорічному обсязі продажів енергії кінцевим споживачам порівняно з обсягом, який мав би місце в іншому разі, не становить обмеження обсягу продажів або енергоспоживання. Держави-члени повинні мати можливість повністю або частково виключити суму продажів енергії за обсягом, використаної у видах промислової діяльності, наведених у Додатку I до Директиви 2003/87/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 13 жовтня 2003 р. щодо створення схеми торгівлі квотами на викиди парникових газів у Співтоваристві⁹, для розрахунку обсягу продажів енергії кінцевим споживачам, тому що визнано, що у певних галузях або підгалузях у цих видах діяльності може існувати значний ризик витоку вуглецю. Доречно, щоб державам-членам була відома вартість схем, щоб вони могли точно оцінювати витрати на реалізацію заходів.

(23) Без шкоди вимогам, установленим у ст. 7, та з метою обмеження адміністративного тягаря кожна держава-член може згрупувати всі окремі політичні заходи, спрямовані на виконання ст. 7, у комплексну національну програму з енергоефективності.

⁹ OJ L 275, 25.10.2003, p. 32.

(24) Щоб задіяти потенціал енергозбереження у певних сегментах ринку, де енергетичний аудит, як правило, не проводиться на комерційній основі (як, наприклад, у сегменті малих і середніх підприємств (МСП), державам-членам слід розробити програми заохочення МСП до проведення енергетичних аудитів. На великих підприємствах енергетичні аудити повинні бути обов'язковими та регулярними, тому що енергозбереження може бути значним. При проведенні енергетичних аудитів слід урахувати відповідні європейські та міжнародні стандарти, такі як EN ISO 50001 (Системи енергетичного менеджменту) чи EN 16247-1 (Енергетичні аудити) або, якщо з урахуванням енергетичного аудиту, EN ISO 14000 (системи екологічного менеджменту), а також дотримуватися положень Додатку VI цієї Директиви, тому що ці положення не виходять за межі вимог вищезазначених стандартів. Наразі розробляється окремий європейський стандарт стосовно енергетичних аудитів.

(25) Якщо енергетичні аудити проводяться власними експертами, то, згідно з вимогами щодо незалежності та неупередженості, ці експерти не повинні бути безпосередньо залучені до діяльності, аудит якої проводиться.

(26) Розробляючи заходи з покращення енергоефективності, слід урахувати вигоди в ефективності та економії, отримані завдяки широкому застосуванню економічно ефективних технологічних інновацій, таких як інтелектуальні лічильники. Якщо встановлені інтелектуальні лічильники, то компанії не повинні використовувати їх для необгрунтованого виставлення рахунків заднім числом.

(27) Що стосується електроенергії та згідно з Директивою 2009/72/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. стосовно загальних правил внутрішнього ринку електроенергії¹⁰, там, де впровадження інтелектуальних лічильників оцінюється позитивно, принаймні 80% споживачів до 2020 р. повинні бути обладнані інтелектуальними системами обліку. Що стосується газу та згідно з Директивою 2009/73/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. стосовно загальних правил внутрішнього ринку природного газу¹¹, там, де впровадження інтелектуальних систем обліку оцінюється позитивно, держави-члени або призначений ними компетентний орган повинен підготувати графік впровадження інтелектуальних систем обліку.

(28) Використання індивідуальних лічильників або розподільвачів спожитого тепла для вимірювання індивідуального споживання теплової енергії у багатоквартирних будинках, обладнаних системами районного тепlopостачання або загального центрального тепlopостачання, вигідно, якщо у кінцевих споживачів є засоби контролю власного споживання. Отже, їхнє використання має сенс тільки у будівлях, де радіатори обладнані термостатичними клапанами.

(29) У деяких багатоквартирних будинках, обладнаних системами районного або загального центрального тепlopостачання, використання точних індивідуальних лічильників тепла було б технічно складним і дорогим через те, що гаряча вода, використовувана для опалення, входить до квартир і виходить із квартир у декількох точках. Можна припустити, що індивідуальний облік споживання тепла у багатоквартирних будинках, тим не менш, технічно можливий, якщо встановлення індивідуальних лічильників не вимагатиме зміни існуючих внутрішніх трубопроводів водяного опалення у будинку. У таких будівлях вимірювання індивідуального споживання тепла можна здійснювати за допомогою індивідуальних розподільвачів спожитого тепла, встановлених на кожному радіаторі.

(30) Директива 2006/32/ЄС вимагає від держав-членів забезпечити, щоб кінцевим споживачам надавалися, за конкурентними цінами, індивідуальні лічильники, які точно відображають їхнє фактичне енергоспоживання і надають інформацію про фактичний час користування. У більшості випадків ця вимога діє з урахуванням вимог про те, що це повинно бути технічно можливим, фінансово доцільним та сумірним порівняно з потенційним обсягом енергоспоживання. Разом з тим, такі індивідуальні лічильники завжди повинні встановлюватися у випадках, коли проводиться підключення у новому будинку або будинок піддається масштабному ремонту, згідно з визначенням у Директиві 2010/32/EU.

(31) Директиви 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС вимагають від держав-членів забезпечити впровадження інтелектуальних систем обліку для сприяння активній участі споживачів у діяльності ринку електроенергії та газопостачання. Що стосується електроенергії, то там, де впровадження інтелектуальних лічильників виявилось економічно ефективним, принаймні 80% споживачів до 2020 р. повинні бути обладнані інтелектуальними системами обліку. Стосовно природного газу жодних строків не встановлено, але потрібно підготувати графік. У цих директивах зазначено також, що кінцеві споживачі повинні інформуватися про фактичне споживання електроенергії/газу та витрати належним чином і достатньо часто для того, щоб вони могли регулювати власне споживання.

(32) Вплив положень Директив 2006/32/ЄС, 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС стосовно обліку і виставлення рахунків на енергозбереження обмежений. У багатьох частинах Союзу ці положення не призвели до отримання споживачами актуальної інформації про їхнє енергоспоживання або до виставлення рахунків на основі фактичного споживання з частотою, яка, як показують дослідження, потрібна споживачам для

¹⁰ OJ L 211, 14.8.2009, p. 55.

¹¹ OJ L 211, 14.8.2009, p. 94.

регулювання власного використання енергії. У таких сферах, як опалення приміщень і гаряче водопостачання багатоквартирних будинків, недостатня ясність цих положень також призвела до численних скарг споживачів.

(33) З метою подальшого розширення прав і можливостей кінцевих споживачів щодо доступу до інформації стосовно обліку їхнього індивідуального енергоспоживання та відповідного виставлення рахунків, з урахуванням можливостей, пов'язаних з процесом впровадження інтелектуальних систем обліку та введення в дію інтелектуальних лічильників у державах-членах, важливо, щоб вимоги законодавства Союзу в цій сфері були уточнені. Це повинно допомогти зменшити вартість впровадження інтелектуальних систем обліку, оснащених функціями, які збільшують енергозбереження, та підтримати розвиток ринків енергетичних послуг і управління попитом. Впровадження інтелектуальних систем обліку дозволяє часто виставляти рахунки на основі фактичного споживання. Проте, існує також необхідність уточнити вимоги щодо доступу до інформації та об'єктивного і точного виставлення рахунків за фактичним споживанням у випадках, де інтелектуальних лічильників до 2020 року не буде, зокрема щодо обліку та виставлення рахунків за індивідуальне споживання тепла, холоду і гарячої води у багатоквартирних будинках, оснащених системами районного опалення/охолодження або власними системами загального теплопостачання.

(34) Розробляючи заходи з покращення енергоефективності, держави-члени повинні належним чином урахувати потребу забезпечення правильного функціонування внутрішнього ринку та послідовної імплементації законодавства згідно з Договором про функціонування Європейського Союзу.

(35) Високоєфективна когенерація та центральне теплопостачання і охолодження мають значний потенціал щодо економії первинної енергії, який у Союзі ще великою мірою не задіяний. Держави-члени повинні провести комплексну оцінку потенціалу високоєфективної когенерації та центрального теплопостачання і охолодження. Ці оцінки мають оновлюватися на вимогу Комісії, щоб надавати інвесторам інформацію щодо національних планів розвитку та сприяти стабільному та сприятливому інвестиційному середовищу. Нові підприємства з вироблення електроенергії та існуючі підприємства, які пройшли істотний відновлювальний ремонт або яким продовжено дозвіл або ліцензію, повинні, за умови, що аналіз витрат і вигід показав позитивний результат, бути оснащені високоєфективними когенераційними установками для утилізації відхідного тепла, яке утворюється при виробництві електроенергії. Це відхідне тепло можна було б доставляти у потрібні місця за допомогою мереж центрального теплопостачання. Подіями, що обумовлюють вимогу про застосування критеріїв дозволу, як правило, будуть події, що також обумовлюють вимоги щодо дозволів за Директивою 2010/75/EU Європейського Парламенту та Ради від 24 листопада 2010 р.¹² щодо промислових викидів та щодо дозволу за Директивою 2009/72/ЕС.

(36) Можливо, буде доцільно розташовувати об'єкти атомної енергетики або об'єкти з виробництва електроенергії, які мають намір використовувати підземне зберігання, дозволене Директивою 2009/13/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. про підземне зберігання двоокису вуглецю¹³, у місцях, де утилізація відхідного тепла шляхом високоєфективної когенерації або за допомогою мережі центрального теплопостачання або охолодження не є економічно ефективною. Тому держави-члени повинні мати можливість звільняти ці підприємства від зобов'язання проводити аналіз витрат і вигід для оснащення об'єкту обладнанням, яке дозволяє утилізувати відхідне тепло за допомогою високоєфективної когенераційної установки. Повинна також бути передбачена можливість звільняти об'єкти з виробництва електроенергії на максимумі навантаження або у резерві, які за планом мають працювати до 1500 операційних годин на рік у середньому за п'ятирічний період, від виконання вимоги про теплопостачання.

(37) Державам-членам доцільно заохочувати впровадження заходів і процедур для стимулювання когенераційних підприємств із загальним номінальним споживанням теплової енергії менше 20 МВт із метою заохочення розподіленої генерації енергії.

(38) Високоєфективна когенерація повинна визначатися обсягом економії енергії, отриманим шляхом комбінованого, а не окремого виробництва тепла і електроенергії. Визначення понять «когенерація» та «високоєфективна когенерація», використовувани у законодавстві Союзу, не повинні перешкоджати використанню інших визначень у національному законодавстві в інших цілях, ніж цілі відповідного законодавства Союзу. Щоб забезпечити максимальне енергозбереження і уникнути пропуску можливостей для енергозбереження, слід приділяти якнайбільшу увагу умовам експлуатації когенераційних установок.

(39) З метою підвищення прозорості для того, щоб кінцевий споживач міг вибирати електроенергію, вироблену методом когенерації, або електроенергію, отриману іншими методами, походження високоєфективної когенерації має бути гарантовано на основі погоджених еталонних значень ефективності. Схеми гарантування походження самі по собі не передбачають права на користування національними механізмами підтримки. Важливо, щоб усі форми електроенергії, виробленої методом високоєфективної

¹² OJ L 334, 17.12.2010, p. 17.

¹³ OJ L 140, 5.6.2009, p. 114.

когенерації, могли бути охоплені гарантіями походження. Гарантії походження слід відрізнити від замісних сертифікатів.

(40) Слід урахувати особливу структуру секторів когенерації та центрального тепlopостачання і охолодження, які включають багато малих і середніх виробників, зокрема при перегляді адміністративних процедур отримання дозволу на будівництво когенераційної потужності або відповідних мереж, з застосуванням принципу «Спочатку подумай про мале».

(41) Більшість підприємств у Союзі – МСП. Вони мають колосальний потенціал щодо енергозбереження у Союзі. Щоб допомогти їм впроваджувати заходи з енергоефективності, держави-члени повинні створити сприятливу основу, спрямовану на надання МСП технічної допомоги та цілеспрямованої інформації.

(42) Директива 2010/75/EU відносить енергоефективність до критеріїв визначення найкращих наявних технологій, які повинні слугувати еталоном для встановлення умов надання підприємствам дозволу в межах застосування цієї Директиви, включаючи спалювальні установки з загальним номінальним споживанням теплової енергії 50 МВт і більше. Проте, вищезгадана Директива дає державам-членам можливість не встановлювати вимоги стосовно енергоефективності на спалювальні установки або інші установки, що викидають двоокис вуглецю на місці, щодо видів діяльності, наведених у Додатку I до Директиви 2003/87/EC. Держави-члени могли б включати інформацію про рівні енергоефективності у свою звітність за Директивою 2010/75/EU.

(43) Держави-члени повинні встановити, на основі об'єктивних, прозорих і недискримінаційних критеріїв, правила, що регулюють здійснення і розподіл витрат на підключення до енергомережі та посилення енергосистеми, а також на технічні доробки, необхідні для інтеграції нових виробників електроенергії у сфері вискоефективної когенерації, з урахуванням настанов і рекомендацій, розроблених згідно з Регламентом (EC) № 714/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. щодо умов доступу до мережі транскордонного обміну електроенергією¹⁴ і Регламентом (EC) № 715/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. щодо умов доступу до мереж транспортування природного газу¹⁵. Виробникам електроенергії у сфері вискоефективної генерації повинно бути дозволено оголошувати тендер на виконання роботи з підключення. Слід сприяти доступові до об'єднаної енергосистеми для електроенергії, виробленої шляхом вискоефективної когенерації, особливо для дрібномасштабних і мікрокогенераційних установок. Згідно зі ст. 3(2) Директиви 2009/72/EC та ст. 3(2) Директиви 2009/73/EC, держави-члени можуть накладати зобов'язання з обслуговування населення, зокрема щодо енергоефективності, на підприємства електроенергетики та газової галузі.

(44) Регулювання попиту – важливий інструмент покращення енергоефективності, оскільки він істотно збільшує для споживачів або третіх осіб, призначених ними, можливості щодо вжиття заходів на основі інформації про споживання і розрахунки й, отже, створює механізм зменшення або змінення споживання, що призводить до енергозбереження як у кінцевому споживанні, так і – завдяки більш оптимальному використанню мереж і генеруючих потужностей – у виробництві, передачі та розподілі енергії.

(45) Регулювання попиту може ґрунтуватися на реакціях кінцевих споживачів на цінові сигнали або на автоматизацію будівель. Умови для регулювання попиту та доступ до нього слід покращувати, зокрема для дрібних кінцевих споживачів. Ураховуючи постійне розгортання інтелектуальних енергосистем, державам-членам слід забезпечити, щоб національні органи регулювання енергетики могли зробити так, що мережеві тарифи та норми стимулюватимуть покращення енергоефективності та підтримуватимуть динамічне ціноутворення на заходи регулювання попиту з боку кінцевих споживачів. Слід прагнути до інтеграції ринків і забезпечення рівних можливостей виходу на ринки для ресурсів на стороні попиту (постачання і споживчих навантажень), поряд із генерацією. Крім того, держави-члени повинні забезпечити, щоб національні органи регулювання енергетики прийняли комплексний підхід, що охоплює потенційну економію в енергопостачанні та секторах кінцевого споживання.

(46) Слід забезпечити наявність достатньої кількості надійних фахівців, компетентних у сфері енергоефективності, для забезпечення ефективного і своєчасного виконання цієї Директиви, наприклад, щодо дотримання вимог до енергетичних аудитів і впровадження схем зобов'язань з енергоефективності. Державам-членам необхідно запровадити схеми сертифікації надавачів енергетичних послуг, енергетичних аудитів та інших заходів із покращення енергоефективності.

(47) Необхідно й надалі розвивати ринок енергетичних послуг для забезпечення наявності як попиту на такі послуги, так і пропозицію таких послуг. Цьому може сприяти прозорість, наприклад, за допомогою переліків надавачів енергетичних послуг. Типові контракти, обмін передовою практикою та керівні настанови, зокрема щодо договорів про забезпечення енергоефективності, також можуть стимулювати попит. Як і в інших формах стороннього фінансування, у договорі про забезпечення енергоефективності одержувач енергетичної послуги уникає інвестиційних витрат, використовуючи частку фінансової вартості зекономленої енергії для повернення інвестицій, повністю або частково здійснених третьою особою.

¹⁴ OJ L 211, 14.8.2009, p. 15.

¹⁵ OJ L 211, 14.8.2009, p. 36.

(48) Необхідно визначити та усунути регуляторні та нерегуляторні перешкоди для використання договорів про забезпечення енергоефективності та інших форм стороннього фінансування енергозбереження. Ці перешкоди включають правила і практику обліку, які заважають належному відображенню капітальних витрат і річних економії фінансових коштів у результаті заходів із покращення енергоефективності в бухгалтерському обліку протягом усього строку амортизації капіталовкладень. Перешкоди для ремонту існуючого фонду будівель на основі розбивки стимулів між різними зацікавленими суб'єктами також слід усунути на національному рівні.

(49) Держави-члени та регіони також слід заохочувати до повномасштабного використання Структурних фондів і Фонду згуртованості для забезпечення інвестицій у заходи з покращення енергоефективності. Інвестиції в енергоефективність мають потенціал для того, щоб сприяти економічному зростанню, зайнятості, інноваціям та зменшенню паливної бідності домогосподарств, отже вони здійснюють позитивний внесок в економічну, соціальну та територіальну згуртованість. Потенційні напрями фінансування – заходи з енергоефективності у державних будівлях і житловому фонді, забезпечення нових навичок для сприяння зайнятості в секторі енергоефективності.

(50) Державам-членам слід заохочувати застосування інструментів фінансування для досягнення цілей цієї Директиви. Такі інструменти могли б включати фінансові внески та штрафи за невиконання певних положень Директиви; кошти, виділені на забезпечення енергоефективності за ст. 10(3) Директиви 2003/87/ЄС; кошти, виділені на забезпечення енергоефективності у багаторічній фінансовій рамковій програмі, зокрема фонди згуртованості, структурні фонди та фонди розвитку сільської місцевості; спеціалізовані європейські фінансові інструменти, наприклад, Європейський фонд енергоефективності.

(51) Інструменти фінансування могли б будуватися, де можливо, на коштах, виділених на забезпечення енергоефективності, з фондів проектів Союзу; на коштах, виділених на забезпечення енергоефективності Європейським інвестиційним банком та іншими європейськими фінансовими інституціями, зокрема Європейським банком реконструкції та розвитку та Банку розвитку Ради Європи; на коштах, залучених у фінансових установах; на національних ресурсах, зокрема шляхом створення регуляторних і фіскальних механізмів, що заохочують реалізацію ініціатив і програм з енергоефективності; на надходженнях від щорічного квотування викидів за Рішенням № 406/2009/ЄС.

(52) Інструменти фінансування могли б, зокрема, використовувати ці внески, кошти та доходи для сприяння і заохочення приватних капітальних інвестицій, зокрема залучаючи інституційних інвесторів, використовуючи при цьому критерії, що забезпечують досягнення як екологічних, так і соціальних цілей для надання коштів; використовувати інноваційні механізми фінансування (наприклад, кредитні гарантії для приватного капіталу, кредитні гарантії для стимулювання договорів про забезпечення енергоефективності, дотації, субсидійовані позики та цільові кредитні лінії, системи стороннього фінансування), які знижують ризики для проектів з енергоефективності та дозволяють проводити економічно ефективний ремонт навіть у категорії домогосподарств з низькими та середніми доходами; прив'язуватися до програм або агентств, які збиратимуть проекти з енергозбереження і оцінюватимуть їхню якість, надаватимуть технічну допомогу, стимулювати ринок енергетичних послуг і допомагатимуть формувати споживчий попит на енергетичні послуги.

(53) Інструменти фінансування також могли б надавати відповідні ресурси для підтримки програм навчання і сертифікації, які підвищуватимуть і підтверджуватимуть кваліфікацію щодо енергоефективності; надавати ресурси для проведення досліджень, демонстрування і прискорення впровадження дрібномасштабних і мікротехнологій виробництва енергії, а також оптимізації підключень цих виробників до енергосистеми; прив'язуватися до програм, які здійснюють заходи для стимулювання енергоефективності в усіх житлових приміщеннях із метою запобігання енергетичній бідності та заохочення домовласників, які здають житло в оренду, до перетворення своєї нерухомості на якомога більш енергоефективну; надавати належні ресурси для підтримки соціального діалогу та встановлення норм із метою покращення енергоефективності й забезпечення належних умов праці, безпеки та гігієни праці.

(54) Наявні в Союзі фінансові інструменти та інноваційні механізми фінансування слід використовувати для практичної реалізації задачі покращення енергоефективності будівель державних органів. У цьому відношенні держави-члени можуть використовувати свої доходи від щорічного квотування викидів за Рішенням № 406/2009/ЄС для добровільної розробки таких механізмів з урахуванням національних бюджетних правил.

(55) У процесі досягнення цілі щодо покращення енергоефективності на 20% Комісії необхідно буде відстежувати вплив нових заходів на Директиву 2003/87/ЄС щодо створення системи торгівлі викидами (СТВ) ЄС, щоб підтримувати стимули в цій системі для заохочення інвестицій у низьковуглецеві проекти та підготовки секторів СТВ для інновацій, потрібних у майбутньому. Комісії необхідно буде відстежувати вплив тих галузей промисловості, що піддаються значному ризику витоку вуглецю, як визначено у Рішенні Комісії 2010/2/EU від 24 грудня 2009 г., якою визначено, на виконання Директиви 2003/87/ЄС Європейського Парламенту та Ради, перелік галузей та підгалузей, котрі вважаються вразливими до

значного ризику витоку вуглецю¹⁶, з метою забезпечити, щоб дана Директива сприяла розвитку цих галузей, а не перешкоджала йому.

(56) Директива 2006/32/ЕС вимагає від держав-членів прийняти загальну національну орієнтовну ціль щодо енергозбереження – на 9% до 2016 року – та спрямувати зусилля на її досягнення шляхом запровадження енергетичних послуг та вжиття інших заходів з покращення енергоефективності. У згаданій Директиві встановлено, що після другого Плану з енергоефективності, прийнятого державами-членами, Комісія повинна, за потреби та доцільності, формувати пропозиції щодо додаткових заходів, зокрема продовження терміну застосування вищезгаданих цілей. Якщо у звіті зроблено висновок, що у досягненні орієнтовних національних цілей, встановлених згаданою Директивою, не забезпечено достатнього прогресу, то ці пропозиції повинні стосуватися рівня і характеру цілей. Оцінка впливу, проведена при прийнятті даної Директиви, показала, що держави-члени здійснюють досягнення 9% цілі за планом, тому що вона набагато менш амбітна, ніж ціль щодо енергозбереження до 2020 року, прийнята пізніше (20%), отже змінювати рівень цілей не потрібно.

(57) Програма інтелектуальної енергетики в Європі, прийнята Рішенням № 1639/2006/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 24 жовтня 2006 р. щодо прийняття Рамкової програми з конкурентоспроможності та інновацій (на 2007-2013 рр.)¹⁷, підтримує створення сприятливого середовища для належної реалізації політики Союзу щодо сталої енергетики, усуваючи ринкові перешкоди, такі як недостатня обізнаність і спроможність суб'єктів та інституцій ринку, національні або адміністративні перешкоди для належного функціонування внутрішнього енергетичного ринку або недорозвинені ринки праці, які не відповідають задачам низьковуглецевої економіки. Багато з цих перешкод залишаються досі.

(58) Для того, щоб задіяти значний потенціал пов'язаної з енергетикою продукції в плані енергозбереження, слід прискорити та розширити реалізацію Директиви 2009/125/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2009 р. щодо створення основи для формування вимог до пов'язаної з енергетикою продукції щодо екодизайну¹⁸ та Директиви 2010/30/EU Європейського Парламенту та Ради від 19 травня 2010 р. щодо наведення у маркуванні та стандартній інформації про продукцію даних про споживання енергії та інших ресурсів продукцією, пов'язаною з енергетикою¹⁹. Пріоритет слід віддавати продукції, що має найбільший потенціал енергозбереження, згідно з Робочим планом щодо екодизайну, та перегляду, де це доречно, існуючих заходів.

(59) З метою уточнення умов, за яких держави-члени можуть установлювати вимоги до енергоефективності за Директивою 2010/31/EU з дотриманням Директиви 2009/125/ЕС та заходів з її імплементації, слід відповідним чином змінити Директиву 2009/125/ЕС.

(60) Оскільки задача цієї Директиви, а саме досягнення цілі Союзу щодо підвищення енергоефективності на 20% до 2020 року та прокладення шляху до подальшого покращення енергоефективності після 2020 року, не може бути належним чином виконана державами-членами без ужиття додаткових заходів з енергоефективності і може бути краще реалізована на рівні Союзу, то Союз може вживати заходів, згідно з принципом субсидіарності, викладеним у ст. 5 Договору про Європейський Союз. Згідно з принципом пропорційності, встановленим у цій статті, дана Директива не виходить за межі того, що необхідно для вирішення цієї задачі.

(61) Для того, щоб забезпечити адаптацію до технічного прогресу та змін у розподілі енергетичних ресурсів, повноваження на прийняття актів згідно зі ст. 290 Договору про функціонування Європейського Союзу має бути делеговано Комісії стосовно аналізу гармонізованих еталонних значень ефективності, встановлених на основі Директиви 2004/8/ЕС, та стосовно значень, методів розрахунку, коефіцієнту первинної енергії, використовуваного за умовчанням, та вимог, наведених у додатках до цієї Директиви. Особливо важливо, щоб Комісія під час підготовчої роботи проводила належні консультації, зокрема на рівні експертів. Розробляючи та оформляючи делеговані акти, Комісія повинна забезпечити одночасну, своєчасну та належну передачу відповідних документів до Європейського Парламенту та Ради.

(62) Для того, щоб забезпечити одноманітність умов для реалізації цієї Директиви, імплементаційні повноваження повинні бути покладені на Комісію. Ці повноваження слід здійснювати згідно з Регламентом (EU) № 182/2011 Європейського Парламенту та Ради від 16 лютого 2011 р., яким встановлені правила і загальні засади щодо механізмів контролю державами-членами здійснення Комісією імплементаційних повноважень²⁰.

(63) Усі істотні положення Директив 2004/8/ЕС та 2006/32/ЕС слід скасувати, за винятком ст. 4(1)-(4) Директиви 2006/32/ЕС і Додатків I, III та IV до неї. Ці останні положення слід продовжувати застосовувати до

¹⁶ OJ L 1, 5.1.2010, p. 10.

¹⁷ OJ L 310, 9.11.2006, p. 15.

¹⁸ OJ L 285, 31.10.2009, p. 10.

¹⁹ OJ L 153, 18.6.2010, p. 1.

²⁰ OJ L 55, 28.2.2011, p. 13.

закінчення терміну досягнення 9% цілі. Ст. 9(1) і (2) Директиви 2010/30/EU, яка передбачає для держав-членів зобов'язання купувати тільки продукцію найвищого класу енергоефективності, слід вилучити.

(64) Зобов'язання щодо перенесення цієї Директиви у національне законодавство слід обмежити тими положеннями, які становлять істотну зміну порівняно з Директивами 2004/8/EC та 2006/32/EC. Зобов'язання з транспонування незмінних положень впливає з цих директив.

(65) Ця Директива діє без шкоди для зобов'язань держав-членів стосовно строків перенесення у національне законодавство і застосування Директив 2004/8/EC та 2006/32/EC.

(66) Згідно зі Спільною політичною декларацією держав-членів і Комісії про пояснювальні документи від 28 вересня 2011 р., держави-члени зобов'язалися супроводжувати, в обґрунтованих випадках, повідомлення про свої заходи з перенесення Директиви одним або декількома документами, в яких роз'яснюється взаємозв'язок між компонентами директиви та відповідними частинами національних інструментів із перенесення. Стосовно цієї Директиви законодавець вважає передачу таких документів виправданою,

УХВАЛИЛИ ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

ГЛАВА I ПРЕДМЕТ ДИРЕКТИВИ, СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ, ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЦІЛІ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ

Стаття 1

Предмет і сфера застосування

1. Ця Директива встановлює загальну основу для вжиття заходів щодо заохочення енергоефективності в Європейському Союзі з метою забезпечення досягнення поставленої ЄС стрижневої цілі – підвищення енергоефективності до 2020 року на 20% - та прокладення шляху для подальшого покращення енергоефективності у подальші роки.

У Директиві викладені правила, покликані усунути бар'єри на енергетичному ринку та подолати прояви неефективності ринку, що заважають забезпеченню ефективності постачання і споживання енергії. Крім того, передбачено встановлення орієнтовних національних цілей щодо енергоефективності на 2020 рік.

2. Вимоги, викладені в цій Директиві, є мінімальними й не повинні заважати будь-якій державі-члену застосовувати або впроваджувати суворіші заходи. Такі заходи повинні бути сумісними з законодавством Союзу. Якщо національне законодавство передбачає суворіші заходи, то відповідна держава-член доводить таке законодавство до відома Комісії.

Стаття 2

Визначення

Для цілей цієї директиви застосовуються наступні визначення:

(1) «енергія» - всі форми енергетичних продуктів, паливо, тепло, відновлювана енергія, електроенергія та будь-які інші форми енергії, визначені у ст. 2(d) Регламенту (ЄС) № 1099/2008 від 22 жовтня 2008 р. про статистику в галузі енергетики²¹;

(2) «первинне енергоспоживання» - валове внутрішнє споживання за винятком споживання не в енергетичних цілях;

(3) «кінцеве енергоспоживання» - вся енергія, постачена до промисловості, транспорту, домогосподарств, сфери послуг і сільського господарства. Кінцеве енергоспоживання не включає постачання до сектору перетворення енергії та до самих енергетичних галузей промисловості;

(4) «енергоефективність» - співвідношення між роботою, послугами, товарами або енергією на виході та енергією на вході;

(5) «енергозбереження» - обсяг зекономленої енергії, визначений шляхом вимірювання та (або) оцінювання споживання до та після реалізації заходу з покращення енергоефективності, з одночасним забезпеченням нормалізації зовнішніх умов, які впливають на споживання енергії;

(6) «покращення енергоефективності» - підвищення ефективності кінцевого енергоспоживання в результаті технологічних, поведінкових і (або) економічних змін;

(7) «енергетична послуга» - матеріальна вигода, послуга або товар, отримані в результаті комбінації енергії з енергоефективною технологією та (або) заходом, які можуть включати роботу, обслуговування і управління, необхідні для постачання послуги, що надається на підставі договору та за звичайних умов довела, що дає

²¹ OJ L 304, 14.11.2008, p. 1.

покращення енергоефективності або первинну економію енергії, які можуть бути перевірені та виміряні або піддані оцінюванню;

(8) «державні органи» - «підрядні органи», визначені у Директиві 2004/18/ЄС Європейського Парламенту і Ради про координацію процедур присудження державних підрядів на роботи, державних підрядів на постачання та державних підрядів на послуги²²;

(9) «центральный уряд» - усі адміністративні підрозділи, чия компетенція поширюється на всю територію держави-члена ЄС;

(10) «загальна корисна площа приміщень» - площа приміщень будівлі або частини будівлі, де енергія використовується для забезпечення належного клімату в приміщеннях;

(11) «система енергетичного менеджменту» - комплекс взаємопов'язаних або взаємодіючих елементів плану, в якому поставлено мету щодо енергоефективності та визначено стратегію її досягнення;

(12) «європейський стандарт» - стандарт, прийнятий Європейським комітетом стандартизації, Європейським комітетом стандартизації рішень в електротехніці або Європейським інститутом стандартизації у галузі телекомунікацій та оприлюднений для загального користування;

(13) «міжнародний стандарт» - стандарт, прийнятий Міжнародною організацією із стандартизації та оприлюднений для загального користування;

(14) «зобов'язана сторона» - дистриб'ютор енергії або компанія роздрібною торгівлі енергією, зв'язаний (зв'язана) національними механізмами зобов'язань щодо енергоефективності, згаданими у ст. 7;

(15) «довірена сторона» - юридична особа з повноваженнями, делегованими урядом або іншим державним органом, на розроблення, управління чи керування схемою фінансування від імені уряду або іншого державного органу;

(16) «сторона-учасниця» - підприємство або державний орган, який узяв на себе зобов'язання досягти певних цілей за добровільною угодою або охоплений національним нормативно-політичним інструментом;

(17) «впроваджувальний державний орган» - орган, діяльність якого регулюється публічним правом і який відповідає за здійснення або моніторинг енергетичного чи вуглецевого оподаткування, фінансових схем та інструментів, фіскальних стимулів, стандартів і норм, схем енергетичного маркування, навчання і освіти;

(18) «політичний захід» - нормативний, фінансовий, фіскальний, добровільний або інформаційний інструмент, офіційно створений та впроваджений у державі-члені для забезпечення сприятливої основи, вимоги чи стимулу для того, щоб учасники ринку надавали та купували енергетичні послуги, а також для вжиття інших заходів із покращення енергоефективності;

(19) «окрема дія» - дія, що веде до покращень енергоефективності, які можна перевірити, виміряти або оцінити, й що виконується в результаті політичного заходу;

(20) «дистриб'ютор енергії» - фізична або юридична особа, зокрема оператор розподільної системи, відповідальна за транспортування енергії з метою її постачання кінцевим споживачам і розподільним станціям, які продають енергію кінцевим споживачам;

(21) «оператор розподільної системи» - «оператор розподільної системи» згідно з визначенням відповідно у Директиві 2009/72/ЄС та Директиві 2009/73/ЄС;

(22) «компанія роздрібною торгівлі енергією» - фізична або юридична особа, яка продає енергію кінцевим споживачам;

(23) «кінцевий споживач» - фізична або юридична особа, яка купує енергію для власного кінцевого споживання;

(24) «надавач енергетичних послуг» - фізична або юридична особа, яка надає енергетичні послуги або впроваджує інші заходи з покращення енергоефективності на об'єкті або у приміщенні кінцевого споживача;

(25) «енергетичний аудит» означає систематичну процедуру, що проводиться з метою отримання належних знань про поточну ситуацію з енергоспоживанням у будівлі чи групі будівель, на промисловому або комерційному об'єкті чи установці або у приватній чи державній службі шляхом визначення та кількісного опису економічно ефективних можливостей енергозбереження, а також подання звіту про висновки;

(26) «малі та середні підприємства» або «МСП» - підприємства, визначені у Розділі I Додатку до Рекомендації Комісії 2003/361/ЄС від 6 травня 2003 г. щодо визначення мікро-, малих і середніх підприємств²³; категорія мікро-, малих і середніх підприємств складається з підприємств із чисельністю працюючих менше 250 осіб, річним обігом не більше 50 млн. євро та (або) річним балансом не більше 43 млн. євро;

²² OJ L 134, 30.4.2004, p. 114.

²³ OJ L 124, 20.5.2003, p. 36.

- (27) «договір про забезпечення енергоефективності» - контрактна угода між бенефіціаром та постачальником заходу з покращення енергоефективності, що піддається перевірці та контролю впродовж усього терміну дії договору, де інвестиції у такий захід (робота, постачання або послуга) оплачуються відповідно до погодженого в договорі рівня покращення енергоефективності або до іншого погодженого критерію забезпечення енергоефективності, такого як економія фінансових коштів;
- (28) «розумна система обліку» або «інтелектуальна система обліку» - електронна система, що може вимірювати енергоспоживання, надаючи більший обсяг інформації, ніж традиційний лічильник, та передавати й приймати дані за допомогою певної форми електронного зв'язку;
- (29) «оператор системи передачі» - «оператор системи передачі» згідно з визначенням відповідно у Директиві 2009/72/ЄС та Директиві 2009/73/ЄС;
- (30) «когенерація» - виробництво в одному процесі теплової енергії та електричної і (або) механічної енергії;
- (31) «економічно виправданий попит» - попит, що не перевищує потреби у теплі або охолодженні, який в іншому разі був би задоволений на ринкових умовах іншими процесами енерговиробництва, ніж когенерація;
- (32) «корисне тепло» - тепло, вироблене у процесі когенерації для задоволення економічно виправданого попиту на тепло чи охолодження;
- (33) «електроенергія, отримана в процесі когенерації» - електроенергія, вироблена у процесі, пов'язаному з виробництвом корисного тепла, і розрахована згідно з методом, сформульованим у Додатку I;
- (34) «високоєфективна когенерація» - когенерація, що відповідає критеріям, зазначеним у Додатку II;
- (35) «загальна ефективність» - сукупність річного обсягу виробництва електричної та механічної енергії й виходу корисного тепла, поділена на кількість палива, використану для процесу когенерації, й валовий обсяг виробництва електричної та механічної енергії;
- (36) «відношення потужності до тепла» - відношення між електроенергією, виробленою в процесі когенерації, та корисним теплом при роботі у повному режимі когенерації з використанням експлуатаційних показників певної установки;
- (37) «когенераційна установка» - установка, здатна працювати в режимі когенерації;
- (38) «дрібномасштабна когенераційна установка» - когенераційна установка з установленою потужністю менше 1 МВт;
- (39) «мікро-когенераційна установка» - когенераційна установка з максимальною потужністю менше 50 кВт»;
- (40) «щільність забудови» - відношення площі будівлі до площі земельної ділянки на даній території;
- (41) «ефективне центральне тепlopостачання і охолодження» - система центрального тепlopостачання або охолодження, що використовує мінімум 50% відновлюваної енергії, 50% відпрацьованого тепла, 75% тепла когенерації або 50% сукупності такої енергії та тепла;
- (42) «ефективне тепlopостачання і охолодження» - варіант тепlopостачання і охолодження, який порівняно з базовим сценарієм, що відображає звичайний хід діяльності, помітно зменшує обсяг первинної енергії, потрібної для постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи в економічно ефективний спосіб, що підтверджено аналізом витрат і вигід, згаданим у цій Директиві, з урахуванням енергії, потрібної для видобування, перетворення, транспортування та розподілу;
- (43) «ефективне індивідуальне тепlopостачання і охолодження» - варіант індивідуального тепlopостачання і охолодження, який порівняно з ефективним центральним тепlopостачанням і охолодженням помітно зменшує обсяг невідновлюваної первинної енергії, потрібної для постачання однієї одиниці переданої енергії у межах відповідної системи, або потребує такого самого обсягу невідновлюваної первинної енергії, але з меншою вартістю, з урахуванням енергії, потрібної для видобування, перетворення, транспортування та розподілу;
- (44) «істотне оновлення» - оновлювальний ремонт, вартість якого перевищує 50% капітальних витрат на нову порівнянну установку;
- (45) «агрегатор» - надавач послуг на вимогу, який об'єднує декілька короткочасних споживчих навантажень для продажу або аукціону на організованих енергетичних ринках.

Стаття 3

Цілі з енергоефективності

1. Кожна держава-член ЄС встановлює орієнтовну національну ціль з енергоефективності, основувану на первинному або кінцевому енергоспоживанні, первинному або кінцевому енергозбереженні або енергоемності. Держави-члени доводять ці цілі до відома Комісії згідно зі ст. 24(1) та Частиною 1 Додатку

XIV. При цьому вони також виражають ці цілі у вигляді абсолютного рівня первинного енергоспоживання та кінцевого енергоспоживання у 2020 р. і пояснюють, як і на основі яких дані цей рівень розрахований.

Встановлюючи ці цілі, держави-члени враховують:

- (a) що енергоспоживання в Союзі у 2020 р. повинно становити не більше 1474 млн. тне первинної енергії або не більше 1078 млн. т кінцевої енергії;
- (b) заходи, передбачені у цій Директиві;
- (c) заходи, вжиті для досягнення національних цілей з енергозбереження, прийнятих згідно зі ст. 4(1) Директиви 2006/32/ЕС;
- (d) інші заходи з заохочення енергоефективності у державах-членах і на рівні Союзу.

Встановлюючи ці цілі, держави-члени можуть також урахувувати національні обставини, що впливають на первинне енергоспоживання, такі як:

- (a) залишковий економічно ефективний потенціал енергозбереження;
- (b) динаміка та прогнози ВВП;
- (c) зміни обсягів імпорту та експорту енергії;
- (d) розвиток усіх джерел відновлюваної енергії, атомної енергії, вловлювання та зберігання вуглецю;
- (e) заходи, вжиті раніше.

2. До 30 червня 2014 р. Комісія оцінює досягнутий прогрес, а також те, чи може Союз досягти у 2020 р. енергоспоживання не більше 1474 млн. тне первинної енергії або не більше 1078 млн. т кінцевої енергії.

3. Проводячи оцінку, зазначену в п. 2, Комісія:

- (a) розраховує суму національних орієнтовних цілей з енергоефективності, повідомлені державами-членами;
- (b) оцінює, чи можна вважати суму цих цілей достовірним орієнтиром щодо того, чи діє Союз у цілому за планом, ураховуючи розгляд першого річного звіту за ст. 24(1) і аналіз Національних планів дій з енергоефективності за ст. 24(2);

(c) ураховує додатковий аналіз на основі:

(i) оцінки прогресу в енергоспоживанні, а також в енергоспоживанні по відношенню до економічної активності, на рівні Союзу, зокрема прогресу в ефективності енергопостачання в державах-членах, які побудували свої національні орієнтовні цілі на кінцевому енергоспоживанні або кінцевому енергозбереженні, у тому числі прогрес завдяки дотриманню цими державами-членами Глави III цієї Директиви;

(ii) результатів моделювання порівняно з майбутніми тенденціями енергоспоживання на рівні Союзу;

(d) порівнює результати, отримані за пп. (a)-(c), з обсягом енергоспоживання, який знадобився би для досягнення у 2020 р. енергоспоживання не більше 1474 млн. тне первинної енергії або не більше 1078 млн. т кінцевої енергії.

ГЛАВА II

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕНЕРГОСПОЖИВАННЯ

Стаття 4

Ремонт будівель

Держави-члени приймають довгострокову стратегію залучення інвестицій у ремонт національного фонду житлових і комерційних будівель, як державних, так і приватних. Ця стратегія охоплює:

- (a) огляд національного фонду будівель на основі відповідної статистичної вибірки;
- (b) визначення економічно ефективних підходів до ремонтів залежно від типу будівлі та кліматичної зони;
- (c) стратегії та заходи стимулювання економічно ефективного масштабного ремонту будівель, зокрема поетапного масштабного ремонту;
- (d) далекоглядну перспективу спрямування інвестиційних рішень осіб, будівельної промисловості та фінансових установ;
- (e) науково-обґрунтовану оцінку очікуваного обсягу енергозбереження та більш масштабних вигід.

Перший варіант стратегії буде опублікований 30 квітня 2014 р. Стратегія оновлюватиметься кожні три роки та подаватиметься Комісії в рамках Національних планів дій з енергоефективності.

Стаття 5

Показова роль будівель державних органів

1. Без шкоди для ст. 7 Директиви 2010/31/EU кожна держава-член забезпечує, щоб починаючи з 1 січня 2014 р. 3% загальної площі приміщень опалюваних і (або) охолоджуваних будівель, що належать її центральному уряду та займається ним, щороку ремонтувалася задля виконання принаймні мінімальних вимог до енергоефективності, що їх ця держава встановила відповідно до ст. 4 Директиви 2010/31/EU.

Зазначена тривідсоткова частка розраховується від загальної площі приміщень будівель загальною корисною площею більше 500 м², що належать центральному уряду цієї держави та займаються ним станом на 1 січня кожного року, які не відповідають національним мінімальним вимогам щодо енергоефективності, встановленим на виконання ст. 4 Директиви 2010/31/EU. Зазначена межа зменшується до 250 м² починаючи з 9 липня 2015 р.

Якщо держава-член вимагає, щоб обов'язок із ремонту щороку 3% загальної площі приміщень поширювався на площу приміщень, що належать і зайняті адміністративними органами нижчого рівня, ніж центральний уряд, то ця 3% частка розраховується від загальної площі приміщень будівель загальною корисною площею більше 500 м², а починаючи з 9 липня 2015 р. – більше 250 м², що належать і зайняті центральним урядом і цими адміністративними органами відповідної держави-члена, які не відповідають національним мінімальним вимогам щодо енергоефективності, встановленим на виконання ст. 4 Директиви 2010/31/EU.

Здійснюючи заходи з комплексного ремонту будівель центрального уряду згідно з першим підпунктом, держави-члени можуть розглядати будівлю в цілому, включаючи оболонку будівлі, обладнання, експлуатацію та технічне обслуговування.

Держави-члени повинні вимагати, щоб будівлі центрального уряду з найгіршою енергоефективністю були пріоритетом для вжиття заходів з енергоефективності, де це є економічно ефективним і технічно здійсненним.

2. Держави-члени можуть вирішити не встановлювати чи не застосовувати вимоги, згадані у п. 1, до наступних категорій будівель:

(а) будівлі, офіційно захищені як частина охоронюваного середовища або через їхню особливу архітектурну чи історичну цінність, якщо дотримання певних мінімальних вимог з енергоефективності неприйнятним чином змінить їхній характер або зовнішній вигляд;

(b) будівлі, що належать збройним силам або центральному уряду та слугують цілям національної оборони, крім окремих житлових комплексів або офісних будівель збройних сил та іншого персоналу, найнятого органами національної оборони;

(c) будівлі, що використовуються як культові споруди й для релігійної діяльності.

3. Якщо держава-член ремонтує більше 3% загальної площі приміщень будівель центрального уряду за даний рік, вона може зарахувати надлишок у загальний обсяг ремонту за будь-який з трьох попередніх або наступних років.

4. Держави-члени можуть зараховувати в річному обсязі ремонту будівель центрального уряду нові будівлі, що зайняті та належать центральному уряду як заміна конкретних будівель центрального уряду, зруйнованих за один із двох попередніх років, або будівель, які були продані, зруйновані або виведені з експлуатації за будь-який з двох попередніх років через більш інтенсивну експлуатацію інших будівель.

5. У цілях п. 1 держави-члени до 31 грудня 2013 р. складають і оприлюднюють інвентарний опис опалюваних і (або) охолоджуваних будівель центрального уряду загальною корисною площею більше 500 м², а з 9 липня 2015 р. – більше 250 м², за винятком будівель, звільнених від цієї вимоги на підставі п. 2, та оприлюднюють результати інвентаризації. Опис містить наступні дані:

(а) площу приміщень у м²;

(b) енергоефективність кожної будівлі або відповідні дані про енергоспоживання.

6. Без шкоди для ст. 7 Директиви 2010/31/EU держави-члени можуть обирати альтернативний підхід до реалізації пп. 1-5 цієї статті, за яким вони вживають інших економічно ефективних заходів, зокрема масштабних ремонтів і заходів зі зміни поведінки мешканців, щоб до 2020 р. досягти обсягу економії енергії у відповідних будівлях, які належать центральному уряду та займаються ним, що як мінімум еквівалентний обсягу, що вимагається у п. 1, з щорічним звітуванням.

Для цілей альтернативного підходу держави-члени можуть оцінити обсяг економії енергії, що був би отриманий на основі пп. 1-4, застосовуючи відповідні типові значення енергоспоживання еталонних будівель центрального уряду до та після ремонту, а також ураховуючи площу поверхні їхнього фонду. Категорії еталонних будівель центрального уряду характерні для фонду таких будівель.

Держави-члени, що обрали альтернативний підхід, повідомляють Комісії до 31 грудня 2013 р. альтернативні заходи, яких вони планують ужити, зазначивши, як саме вони досягнуть еквівалентного покращення енергоефективності будівель, що належать центральному уряду.

7. Держави-члени заохочують державні органи, зокрема регіонального та місцевого рівня, та соціальні житлові органи, діяльність яких регулюється публічним правом, з належним урахуванням їхньої компетенції та адміністративної структури, до:

- (a) прийняття плану з енергоефективності, окремого або в рамках ширшого плану заходів із пом'якшення наслідків зміни клімату або охорони навколишнього середовища, що містить конкретні цілі та заходи з енергозбереження та енергоефективності, з метою слідування показовій ролі будівель центрального уряду, описаної у пп. 1, 5 і 6;
- (b) впровадження системи енергетичного менеджменту, зокрема енергетичних аудитів, у рамках реалізації енергії їхнього плану;
- (c) використання, де доречно, енергосервісних компаній та договорів про забезпечення енергоефективності для фінансування ремонту та виконання планів підтримання або покращення енергоефективності на довгостроковій основі.

Стаття 6

Здійснення закупівель державними органами

1. Держави-члени забезпечують, щоб центральні уряди купували тільки товари, послуги та будівлі з високим рівнем енергоефективності, наскільки це відповідає вимогам щодо економічної ефективності, економічної здійсненності, підвищеної сталості, технічної придатності та достатньої конкуренції, згаданим у Додатку III. Зобов'язання, викладене у першому абзаці, поширюється на договори про закупівлю товарів, послуг і будівель державними органами, за умови, що вартість таких договорів дорівнює або перевищує межі, зазначені у ст. 7 Директиви 2004/18/ЕС.
2. Зобов'язання, наведене у п. 1, поширюється на договори збройних сил тільки тією мірою, в якій його застосування не викликає конфлікту з характером і головною метою діяльності збройних сил. Це зобов'язання не поширюється на договори про постачання військової техніки, визначене у Директиві 2009/81/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. про координацію процедур укладення договорів на певні роботи, договорів на постачання та договорів на надання послуг підрядними органами або суб'єктами у сферах оборони та безпеки²⁴.
3. Держави-члени заохочують державні органи, зокрема регіонального і місцевого рівнів, з належним урахуванням їхньої компетенції та адміністративної структури, до слідування показовій ролі їхніх центральних урядів щодо закупівлі тільки товарів, послуг і будівель із високим рівнем енергоефективності. Держави-члени заохочують державні органи оцінювати при проведенні тендерів на договори на надання послуг із значною енергоємністю можливість укладення довгострокових договорів про покращення енергоефективності, які забезпечують довгострокове енергозбереження.
4. Без шкоди для п. 1, купуючи комплект виробів, охоплений у цілому делегованим актом, прийнятим за Директивою 2010/30/EU, держави-члени можуть зажадати, щоб сукупна енергоефективність мала пріоритет над енергоефективністю окремих виробів у цьому комплекті, шляхом купівлі комплекту виробів, який відповідає критерію належності до найвищого класу енергоефективності.

Стаття 7

Схеми зобов'язань з енергоефективності

1. Кожна держава-член створює власну схему зобов'язань з енергоефективності. Ця схема забезпечує, щоб дистриб'ютори енергії та (або) компанії роздрібної торгівлі енергією, визначені як зобов'язані сторони за п. 4, працюючі на території кожної держави-сторони, до 31 грудня 2020 р. досягли цілі щодо сукупного енергозбереження у кінцевому споживанні, без шкоди для п. 2.

Ця ціль є як мінімум еквівалентною досягненню щороку з 1 січня 2014 р. до 31 грудня 2020 р. нової економії у розмірі 1,5% річної суми продажів енергії кінцевим споживачам усіх дистриб'юторів енергії або всіх компаній роздрібної торгівлі енергією за обсягом, з усередненням за останній трирічний період до 1 січня 2013 р. Сума продажу енергії за обсягом, використаної у транспорті, може частково або повністю виключатися з цього розрахунку.

Держави-члени вирішують, як розрахункова кількість нової економії, згадана у другому абзаці, має розподілятися по зазначеному періоду.

2. З урахуванням п. 3 кожна держава-член може:

- (a) провести розрахунок, якого вимагає другий абзац п. 1, з використанням значень 1% у 2014 та 2015 рр.; 1,25% у 2016 та 2017 рр.; 1,5% у 2018, 2019 та 2010 рр.;
- (b) виключити з розрахунку повністю або частково суму продажів за енергії за обсягом, використаної у видах промислової діяльності, наведених у Додатку I до Директиви 2003/87/ЕС;

²⁴ OJ L 216, 20.8.2009, p. 76.

(c) дозволити зарахувати економію енергії, досягнутої в сферах перетворення, розподілу та передачі енергії, включаючи інфраструктуру ефективного центрального теплопостачання і опалення, в результаті виконання вимог, викладених у ст.ст. 14(4), 14(5)b, 15(1)-(6) та 15(9), в обсяг економії енергії, необхідний за п. 1;

(d) зарахувати економію енергії в результаті окремих нових заходів, здійснених з 31 грудня 2008 р., які продовжують мати вплив у 2020 р. і які можна виміряти та перевірити, в обсяг економії енергії, згаданий у п. 1.

3. Застосування п. 2 не призводить до зменшення обсягу економії енергії, згаданого у п. 1, більш ніж на 25%. Держави-члени, що використовують п. 2, повідомляють про це Комісії до 5 червня 2014 р., зазначаючи елементи з п. 2, які застосовуватимуться, та наводячи розрахунок, що демонструє їхній вплив на обсяг економії енергії, згаданий у п. 1.

4. Без шкоди для розрахунку економії енергії для цієї цілі згідно з другим абзацом п. 1 кожна держава-член у цілях першого абзацу п. 1 призначає, на основі об'єктивних і недискримінаційних критеріїв, зобов'язаних осіб з-поміж дистриб'юторів енергії і (або) компаній роздрібної торгівлі енергією, які діють на її території, та може включити дистриб'юторів транспортного палива або компаній роздрібної торгівлі транспортним паливом, які діють на її території. Обсяг економії енергії, необхідний для виконання зобов'язання, досягається зобов'язаними сторонами з-поміж кінцевих споживачів, призначених відповідним чином державою-членом, незалежно від розрахунку, проведеного згідно з п.1, або, якщо це вирішать держави-члени, за допомогою сертифікованої економії, отриманої від інших сторін згідно з пп. (b) п. 7.

5. Держави-члени виражають обсяг економії енергії, необхідний від кожної зобов'язаної сторони, через кінцеве або первинне енергоспоживання. Метод, обраний для вираження потрібного обсягу економії енергії, також застосовується для розрахунку економії, заявленої зобов'язаними сторонами. При цьому застосовуються коефіцієнти переведення, зазначені у Додатку IV.

6. Держави-члени забезпечують, щоб економія, що впливає з пп. 1, 2 та 9 цієї статті та ст. 20(6), розраховувалася згідно з пп. (1) та (2) Додатку V. Вони впроваджують системи вимірювання, контролю та перевірки, за якими перевіряється як мінімум статистично значуща частка і репрезентативна вибірка заходів з покращення енергоефективності, впроваджених зобов'язаними сторонами. Це вимірювання, контроль і перевірка проводяться незалежно від зобов'язаних сторін.

7. У рамках схеми зобов'язань з енергоефективності держави-члени можуть:

(a) включати вимоги з соціальною метою у зобов'язання з економії енергії, що їх вони встановлюють, зокрема передбачивши, що частка заходів з енергоефективності повинна впроваджуватися на пріоритетній основі у домогосподарствах, які потерпають від енергетичної бідності, або у соціальному житті;

(b) дозволяти зобов'язаним сторонам зараховувати в їхнє зобов'язання сертифіковану економію енергії, досягнуту надавачами енергетичних послуг або іншими третіми сторонами, зокрема коли зобов'язані сторони заохочують заходи через інші затвержені державою органи або через органи державної влади, які можуть або не можуть передбачати формальні партнерські відносини та можуть застосовуватися спільно з іншими джерелами фінансування. Якщо держави-члени це дозволяють, то вони повинні забезпечити наявність процесу затвердження, чіткого, прозорого і відкритого для всіх учасників ринку, який спрямований на зведення до мінімуму витрат на сертифікацію;

(c) дозволяти зобов'язаним сторонам зараховувати економію, отриману в даному році, так, якби вона отримана в будь-якому з чотирьох попередніх або трьох наступних років.

8. Раз на рік держави-члени оприлюднюють дані про економію енергії, досягнуту кожною зобов'язаною стороною або кожною підкатегорією зобов'язаної сторони, а також про сумарну економію за діючою схемою.

Держави-члени забезпечують, щоб зобов'язані сторони надавали на запит:

(a) зведену статистичну інформацію про своїх кінцевих споживачів (з зазначенням істотних змін до раніше поданої інформації);

(b) поточну інформацію про споживання кінцевими споживачами, включаючи, де доречно, характеристики навантаження, сегментацію споживачів та їхнє географічне розташування, зі збереженням при цьому цілісності та конфіденційності приватної або комерційно чутливої інформації про дотримання відповідного законодавства Союзу.

Такий запит подається не більше одного разу на рік.

9. Як альтернатива створенню схеми зобов'язань з енергоефективності за п. 1, держави-члени можуть уживати інших політичних заходів для досягнення енергозбереження серед кінцевих споживачів, за умови, що ці політичні заходи відповідають критеріям, установленим у пп. 10 і 11. Річний обсяг нової економії енергії, досягнутий завдяки такому підходу, повинен бути еквівалентним обсягові нової економії енергії, потрібної за пп. 1, 2 і 3. За умови збереження еквівалентності держави-члени можуть поєднувати схеми зобов'язань з альтернативними політичними заходами, зокрема з національними програмами з енергоефективності.

Політичні заходи, зазначені у першому абзаці, можуть включати, без обмежень, наступні політичні заходи або їх поєднання:

- (а) податки на енергію або на викиди CO₂, результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання;
- (b) схеми та інструменти фінансування або фіскальні стимули, які ведуть до застосування енергоефективних технологій або методів і результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання;
- (c) нормативні акти або добровільні угоди, які ведуть до застосування енергоефективних технологій або методів і результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання;
- (d) стандарти та норми, спрямовані на покращення енергоефективності товарів і послуг, у т.ч. будівель та транспортних засобів, за винятком випадків, коли вони є обов'язковими та застосовними у державах-членах за законодавством Союзу;
- (e) схеми енергетичного маркування, за винятком тих, що є обов'язковими та застосовними у державах-членах за законодавством Союзу;
- (f) навчання і підготовка кадрів, зокрема консультаційні програми в галузі енергетики, які ведуть до застосування енергоефективних технологій або методів і результатом яких є скорочення кінцевого енергоспоживання.

Держави-члени повідомляють Комісії до 5 грудня 2013 р. про політичні заходи, які вони планують прийняти в цілях першого абзацу і ст. 20(6), на засадах, передбачених у п. 4 Додатку V, зазначивши, як саме вони досягнуть потрібного обсягу економії. У випадку політичних заходів, зазначених у другому абзаці та ст. 20(6), у цьому повідомленні слід указати, як задовольняються критерії, встановлені у п. 10. У випадку інших політичних заходів, ніж ті, що зазначені у другому абзаці або у ст. 20(6), держави-члени пояснюють, як саме забезпечується еквівалентний рівень економії, моніторингу та перевірки. Комісія може надати пропозиції щодо внесення змін упродовж трьох місяців після отримання вищезгаданого повідомлення.

10. Без шкоди для п. 11 критерії для політичних заходів, здійснюваних відповідно до другого абзацу п. 9 та ст. 20(6), є наступними:

- (а) політичні заходи передбачають мінімум два проміжні періоди до 31 грудня 2020 р. і призводять до досягнення рівня цілі, передбаченого у п. 1;
- (b) визначена відповідальність кожної довіреної сторони, сторони-учасниці або державного органу-виконавця, залежно від обставин;
- (c) економія енергії, що має бути досягнута, визначена у прозорий спосіб;
- (d) обсяг економії енергії, якого вимагає політичний захід або який має бути досягнутий завдяки йому, виражений або у кінцевому, або у первинному енергоспоживанні з використанням коефіцієнту перетворення, зазначеного у Додатку IV;
- (e) економія енергії розраховується за допомогою методів і принципів, наведених у пп. (1) і (2) Додатку V;
- (f) економія енергії розраховується за допомогою методів і принципів, наведених у п. (3) Додатку V;
- (g) річний звіт про досягнуту економію енергії подається сторонами-учасниками, якщо це практично можливо, та оприлюднюється;
- (h) забезпечується моніторинг результатів і передбачаються відповідні заходи, якщо прогрес не задовільний;
- (i) запроваджена система контролю, яка передбачає також незалежну перевірку статистично значущої частки заходів із покращення енергоефективності;
- (j) щорічно публікуються дані про річну тенденцію енергозбереження.

11. Держави-члени забезпечують, щоб податки, зазначені у п. (а) другого абзацу п. 9, відповідали критеріям, наведеним у пп. (а), (b), (c), (d), (f), (h) та (j) п. 10.

Держави-члени забезпечують, щоб нормативні акти та добровільні угоди, згадані у п. (c) другого абзацу п. 9, відповідали критеріям, наведеним у пп. (а), (b), (c), (d), (e), (g), (h), (i) та (j) п. 10.

Держави-члени забезпечують, щоб інші політичні заходи, згадані у другому абзаці п. 9, та Національні фонди енергоефективності, згадані у ст. 20(6), відповідали критеріям, наведеним у пп. (а), (b), (c), (d), (e), (h), (i) та (j) п. 10.

12. Держави-члени забезпечують, що у випадку, коли результати політичних заходів або окремих дій частково співпадають, подвійний підрахунок не здійснюється.

Стаття 8

Енергетичні аудити та системи енергетичного менеджменту

1. Держави-члени заохочують доступність для всіх кінцевих споживачів високоякісних енергетичних аудитів, які є економічно ефективними та:

- (а) проводяться у незалежний спосіб кваліфікованими та (або) акредитованими експертами згідно з кваліфікаційними критеріями; або

(b) реалізуються і контролюються незалежними органами за національним законодавством.

Енергетичні аудити, згадані у першому абзаці, можуть проводитися власними фахівцями або енергетичними аудиторами, за умови, що відповідна держава-член впровадила систему забезпечення та перевірки їхньої якості, зокрема, якщо доцільно, щорічний випадковий вибір принаймні статистично значущої відсоткової частки всіх енергетичних аудитів, проведених ними.

З метою гарантування високої якості енергетичних аудитів та систем енергетичного менеджменту держави-члени встановлюють прозорі та недискримінаційні мінімальні критерії енергетичних аудитів на основі Додатку VI.

Енергетичні аудити не передбачають положень, що запобігають передачі висновків за результатами аудиту будь-якому кваліфікованому/акредитованому надавачеві енергетичних послуг, за умови відсутності заперечень із боку споживача.

2. Держави-члени розробляють програми заохочення МСП до проведення енергетичних аудитів та наступної реалізації рекомендацій за результатами цих аудитів.

На основі прозорих і недискримінаційних критеріїв та без шкоди для законодавства Союзу про державну допомогу держави-члени можуть створювати схеми підтримки МСП, у т.ч. у випадку, якщо вони уклали добровільні угоди, для покриття витрат на енергетичний аудит і на реалізацію економічно високоефективних рекомендацій енергетичних аудитів, якщо запропоновані заходи впроваджені.

Держави-члени доводять до відома МСП, зокрема через їхні відповідні представницькі посередницькі організації, конкретні приклади того, як системи енергетичного менеджменту можуть допомагати їм у їхній діяльності. Комісія допомагає державам-членам шляхом надання підтримки в обмін передовою практикою в цій сфері.

3. Держави-члени також розробляють програми підвищення інформованості домогосподарств про вигоди таких аудитів через відповідні дорадчі служби.

Держави-члени заохочують проведення навчальних програм для підвищення кваліфікації енергетичних аудиторів задля сприяння наявності достатньої кількості фахівців.

4. Держави-члени забезпечують, щоб підприємства, які не є МСП, підлягали енергетичному аудиту, що проводиться у незалежний та економічно ефективний спосіб кваліфікованими та (або) акредитованими фахівцями або реалізуються та контролюються незалежними органами за національним законодавством, до 5 грудня 2015 р. і як мінімум кожні чотири роки починаючи з дати попереднього енергетичного аудиту.

5. Енергетичні аудити вважаються такими, що задовольняють вимогам п. 4, якщо вони проводяться незалежно, на основі мінімальних критеріїв, наведених у Додатку VI, та за добровільними угодами, укладеними між організаціями зацікавлених осіб і призначеним органом, і контролюються відповідною державою-членом або іншими органами, яким компетентні органи делегували відповідні повноваження, або Комісією.

Доступ учасників ринку, які надають енергетичні послуги, забезпечується на основі прозорих та недискримінаційних критеріїв.

6. Підприємства, які не є МСП і які впроваджують систему енергетичного або екологічного менеджменту – сертифіковану незалежним органом згідно з відповідними європейськими або міжнародними стандартами – звільняються від вимог п. 4, за умови, що держави-члени забезпечують, щоб відповідна система менеджменту включала енергетичний аудит на основі мінімальних критеріїв, наведених у Додатку.

7. Енергетичні аудити можуть проводитися окремо або в рамках ширшого екологічного аудиту. Держави-члени можуть вимагати, щоб компонентом енергетичного аудиту була оцінка техніко-економічної здійсненності підключення до існуючої або запланованої мережі центрального теплопостачання або охолодження.

Без шкоди для законодавства Союзу про державну допомогу держави-члени можуть запроваджувати схеми стимулювання та підтримки для виконання рекомендацій за результатами енергетичних аудитів і аналогічних заходів.

Стаття 9

Облік

1. Держави-члени забезпечують, щоб, наскільки це технічно можливо, фінансово доцільно та сумірно в плані потенційної економії енергії, кінцеві споживачі електроенергії, природного газу, послуг центрального теплопостачання, центрального охолодження та гарячої води для побутових потреб забезпечувалися, за конкурентоспроможними цінами, індивідуальними лічильниками, які точно відображають фактичне енергоспоживання кінцевого споживача й надають інформацію про фактичний час споживання.

Такий індивідуальний лічильник за конкурентоспроможною ціною завжди повинний встановлюватися у наступних випадках:

(а) коли проводиться заміна існуючого лічильника, якщо це не є технічно неможливим або економічно неефективним в плані орієнтовної потенційної економії в довгостроковій перспективі;

(б) коли проводиться підключення у новому будинку або будинок піддається масштабному ремонту, згідно з визначенням у Директиві 2010/31/EU.

2. У випадках, коли держави-члени впроваджують інтелектуальні системи обліку та встановлюють інтелектуальні лічильники природного газу та (або) електроенергії згідно з Директивами 2009/72/ЕС та 2009/73/ЕС, і в тому обсязі, в якому вони це роблять:

(а) вони забезпечують, щоб системи обліку надавали кінцевим споживачам інформацію про фактичний час користування, а цілі енергоефективності та вигоди для кінцевих споживачів повністю враховувалися при встановленні мінімальних функціональних можливостей лічильників і зобов'язань, що накладаються на учасників ринку;

(б) вони забезпечують безпеку інтелектуальних лічильників і передачі даних, а також таємність кінцевих споживачів згідно з відповідним законодавством Союзу про захист даних і таємницю особистого життя;

(с) коли мова йде про електроенергію й на вимогу кінцевого споживача вони вимагають від експлуатантів лічильників забезпечити, щоб лічильник (лічильники) міг (могли) обліковувати електроенергію, подану в енергомережу з приміщення кінцевого споживача;

(д) вони забезпечують, щоб у разі вимоги кінцевих споживачів облікові дані про споживання та відбору електроенергії надавалися їм або третій особі, що діє від імені кінцевого споживача, у легкозрозумілій формі, за допомогою якої вони можуть порівнювати угоди шляхом зіставлення;

(е) вони вимагають, щоб споживачам надавалися відповідні рекомендації та інформація під час встановлення інтелектуальних лічильників, зокрема про весь їхній потенціал щодо управління зчитуванням показань і моніторингу енергоспоживання.

3. Якщо тепло і холод або гаряча вода подаються у будинок з районної мережі тепlopостачання або з центрального джерела, що обслуговує багато будинків, то лічильник тепла або гарячої води встановлюється на теплообміннику чи в місці постачання.

У багатоквартирних і багатоцільових будинках із центральним джерелом тепlopостачання/охолодження або з постачанням від районної мережі тепlopостачання чи від центрального джерела, що обслуговує багато будинків, індивідуальні лічильники споживання також мають бути встановлені до 31 грудня 2016 р. для вимірювання споживання тепла, холоду або гарячої води кожною одиницею, де це є технічно здійсненним і економічно ефективним. Якщо використання індивідуальних лічильників не є технічно здійсненним або економічно ефективним для вимірювання кількості тепла, то споживання тепла слід вимірювати за допомогою індивідуальних розподільвачів спожитого тепла, встановлених на кожному радіаторі, за винятком випадків, коли відповідна держава-член покаже, що встановлення таких пристроїв не буде економічно ефективним. У таких випадках можна розглянути альтернативні економічно ефективні методи вимірювання споживання тепла.

Якщо багатоквартирні будинки постачаються від системи центрального тепlopостачання або охолодження або у випадках, де переважають власні загальні системи тепlopостачання або охолодження таких будинків, держави-члени можуть вводити прозорі правила розподілу витрат на споживання тепла або гарячої води в таких будинках, щоб забезпечити прозорість і точність обліку індивідуального споживання. Де доречно, такі правила включають вказівки щодо способу розподілу витрат на тепло і (або) гарячу воду, що використовується наступним чином:

(а) гаряча вода для побутових потреб;

(б) тепло, випромінюване з будинкової установки та в цілях опалювання територій загального користування (там, де сходи та коридори обладнані радіаторами);

(с) в цілях опалювання квартир.

Стаття 10

Інформація для формування рахунків

1. Якщо у кінцевих споживачів немає інтелектуальних лічильників, згаданих у Директивах 2009/72/ЕС та 2009/73/ЕС, то держави-члени до 31 грудня 2014 р. забезпечують, щоб інформація для формування рахунків була точною та ґрунтувалася на фактичному споживанні згідно з п. 1.1 Додатку VII для всіх секторів, на які поширюється дія цієї Директиви, включаючи дистриб'юторів енергії, операторів розподільних систем і компанії роздрібної торгівлі енергією, де це технічно можливо і економічно виправдано.

Це зобов'язання може бути виконано за допомогою системи регулярного самостійного зняття показань лічильників кінцевими споживачами, за якої вони повідомляють показання лічильника постачальникові енергії. Тільки у тому випадку, якщо кінцевий споживач не надав показання лічильника за даний розрахунковий період, рахунки формуються на основі розрахункового споживання або за постійним тарифом.

2. Лічильники, встановлені згідно з Директивами 2009/72/ЄС та 2009/73/ЄС, забезпечують отримання точної інформації для формування рахунків на основі фактичного споживання. Держави-члени забезпечують, щоб кінцеві споживачі мали можливість легкого доступу до додаткової інформації щодо споживання за минулі періоди, що дозволяє проводити детальну самостійну перевірку.

Додаткова інформація щодо споживання за минулі періоди включає:

(а) сукупні дані мінімум за три попередні роки або за період з початку дії договору на постачання, якщо він коротше. Ці дані відповідають періодам, за які часто подавалася інформація для формування рахунків;

(б) детальні дані про час споживання за будь-який день, тиждень, місяць і рік. Ці дані надаються кінцевому споживачеві через Інтернет або інтерфейс лічильника мінімум за попередні 24 місяці або за період з початку дії договору на постачання, якщо він коротше.

3. Незалежно від того, встановлені інтелектуальні лічильники чи ні, держави-члени:

(а) вимагають, щоб інформація для формування рахунків за енергію та про споживання кінцевими споживачами за минулі періоди надавалася на вимогу кінцевого споживача надавачеві енергетичних послуг, визначеному кінцевим споживачем;

(б) забезпечують, щоб кінцевим споживачам надавалася можливість отримувати інформацію для формування рахунків і рахунки в електронному вигляді й щоб вони на вимогу отримували чітке та зрозуміле пояснення того, як був сформований їхній рахунок, особливо якщо рахунки основані не на фактичному споживанні;

(с) забезпечують, щоб із рахунком надавалася необхідна інформація, що дозволяє кінцевим споживачам вести повний облік поточних витрат на енергію, згідно з Додатком VII;

(д) можуть установити, що на вимогу кінцевого споживача інформація, котра міститься у цих рахунках, не вважається такою, що становить вимогу про оплату. У таких випадках держави-члени забезпечують, щоб постачальники джерел енергії пропонували гнучкі механізми фактичної оплати;

(е) вимагають, щоб інформація та оцінки витрат на енергію надавалися споживачам на вимогу своєчасно та у легкозрозумілій формі, що дозволяє споживачам порівнювати угоди шляхом зіставлення.

Стаття 11

Вартість отримання облікової інформації та інформації для формування рахунків

1. Держави-члени забезпечують, щоб кінцеві споживачі отримували всі рахунки та інформацію для формування рахунків за спожиту енергію безкоштовно, а також мали доступ до даних про їхнє споживання у належний спосіб та безкоштовно.

2. Незважаючи на п. 1, розподіл вартості інформації для формування рахунків за індивідуальне споживання тепла і холоду в багатоквартирних і багатоцільових будинках згідно зі ст. 9(3) здійснюється на безприбутковій основі. Витрати в результаті доручення виконання цієї задачі третій стороні, такий як надавач послуг або місцевий постачальник енергії, що охоплюють вимірювання, розподіл і облік фактичного індивідуального споживання у таких будинках, можуть перекладатися на кінцевих споживачів тільки за умови, що такі витрати є обґрунтованими.

Стаття 12

Інформація для споживачів та програма впровадження

1. Держави-члени вживають відповідних заходів для заохочення ефективного використання енергії дрібними споживачами енергії, зокрема побутовими споживачами, й для сприяння такому використанню. Ці заходи можуть бути включені до національної стратегії.

2. Для цілей п. 1 ці заходи включають один або декілька елементів, перерахованих за п. (а) або (б):

(а) набір інструментів або політичних заходів для сприяння змінам у поведінці, що можуть включати:

(i) податкові стимули;

(ii) доступ до фінансування, дотацій або субсидій;

(iii) надання інформації;

(iv) типові проекти;

(v) заходи на робочому місці;

(б) шляхи та засоби залучення споживачів і організацій споживачів під час можливого впровадження інтелектуальних лічильників шляхом висвітлення:

(i) економічно ефективних і легких у реалізації змін у споживанні енергії;

(ii) інформації про заходи з енергоефективності.

Стаття 13

Санкції

Держави-члени встановлюють правила щодо санкцій, які можуть накладатися у разі недодержання національних норм, прийнятих згідно зі ст. 7-11 та 18(3), та вживають необхідних заходів для забезпечення їхнього застосування. Передбачені санкції повинні бути дієвими, сумірними та стримуючими. Держави-члени повідомляють ці норми Комісії до 5 червня 2014 р., після чого невідкладно повідомляють її про будь-які наступні зміни, що стосуються цих норм.

ГЛАВА III

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЕНЕРГОПОСТАЧАННЯ

Стаття 14

Заохочення ефективності в опаленні та охолодженні

1. До 31 грудня 2015 р. держави-члени проводять комплексну оцінку потенціалу застосування високоефективної когенерації та ефективного центрального тепlopостачання і охолодження з підготовкою інформації, зазначеної у Додатку VIII, та направляють матеріали цієї оцінки Комісії. Якщо вони вже проводили еквівалентну оцінку, вони повинні направити її матеріали Комісії.

Комплексна оцінка повністю враховує аналіз національних потенціалів щодо високоефективної когенерації, проведений за Директивою 2004/8/ЕС.

На запит Комісії оцінка оновлюється та направляється Комісії кожні п'ять років. Комісія надсилає такий запит мінімум за рік до дати подачі матеріалів оцінки.

2. Держави-члени приймають політику, що заохочує належне врахування на місцевому та регіональному рівнях потенціалу використання ефективних систем опалення та охолодження, зокрема тих, що використовують високоефективну когенерацію. Слід урахувати потенціал розвитку місцевих і регіональних ринків теплової енергії.

3. З метою проведення оцінки, згаданої у п. 1, держави-члени проводять аналіз витрат і вигід, що охоплює їхню територію, на основі кліматичних умов, економічної здійсненності та технічної придатності відповідно до частини 1 Додатку IX. Аналіз витрат і вигід може входити в оцінку екологічного впливу згідно з Директивою 2001/42/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 27 червня 2001 р. про оцінку впливу певних планів і програм на навколишнє середовище²⁵.

4. Якщо оцінка, згадана у п. 1, і аналіз, згаданий у п. 3, виявили потенціал для застосування високоефективної когенерації та (або) ефективного центрального тепlopостачання і охолодження, вигода від яких перевищує витрати, то держави-члени вживають належних заходів для розвитку інфраструктури ефективного центрального тепlopостачання і охолодження та (або) для врахування розвитку високоефективної когенерації та використання тепла і холоду, отриманого з відхідного тепла та відновлюваних джерел енергії згідно з пп. 1, 5 та 7.

Якщо оцінка, згадана у п. 1, і аналіз, згаданий у п. 3, не виявили потенціал, вигода від якого перевищує витрати, в тому числі адміністративні витрати на проведення аналізу витрат і вигід, згаданого у п. 5, то відповідна держава-член може звільнити підприємства від виконання вимог, викладених у цьому пункті.

5. Держави-члени забезпечують, щоб аналіз витрат і вигід згідно з частиною 2 Додатку IX проводився, якщо після 5 червня 2014 р.:

(а) планується нова установка з вироблення теплоелектричної енергії з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт - з метою оцінити витрати та вигоди забезпечення експлуатації цієї установки як високоефективної когенераційної установки;

(б) піддається істотному оновленню існуюча установка з вироблення теплоелектричної енергії з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт - з метою оцінити витрати та вигоди перетворення її на високоефективну когенераційну установку;

(в) планується або піддається істотному оновленню промислова установка з загальним споживанням теплової енергії понад 20 МВт на рівні корисної температури - з метою оцінити витрати та вигоди використання відхідного тепла для задоволення економічно обґрунтованого попиту, в тому числі шляхом когенерації, та підключення цієї установки до мережі центрального тепlopостачання і охолодження;

(г) планується нова мережа центрального тепlopостачання і охолодження, або в існуючій мережі центрального тепlopостачання і охолодження планується нова установка з виробництва енергії з загальним

²⁵ OJ L 197, 21.7.2001, p. 30.

споживанням теплової енергії понад 20 МВт, або така існуюча установка підлягає істотному оновленню - з метою оцінити витрати та вигоди використання відхідного тепла сусідніх промислових установок.

Пристосування обладнання для уловлення двоокису вуглецю, що виділяється спалювальною установкою, з метою його підземного зберігання, як передбачено Директивою 2009/31/ЕС, не вважається оновленням в цілях пп. (b), (c) та (d) цього пункту.

Держави-члени можуть вимагати, щоб аналіз витрат і вигід, згаданий у пп. (c) та (d), проводився у співпраці з компаніями, відповідальними за експлуатацію мереж центрального теплопостачання і охолодження.

6. Держави-члени можуть звільняти від вимог п. 5:

(a) об'єкти з виробництва електроенергії на максимумі навантаження або у резерві, які за планом мають працювати до 1500 операційних годин на рік у середньому за п'ятирічний період, на основі процедури перевірки, впровадженої державами-членами, яка забезпечує виконання цього критерію звільнення;

(b) об'єкти атомної енергетики;

(c) об'єкти, які необхідно розташовувати поблизу до місця підземного зберігання, затвердженого Директивою 2009/31/ЕС.

Крім того, держави-члени можуть установлювати межі, виражені в обсязі наявного корисного відхідного тепла, попиту на теплову енергію, або відстанях між промисловими об'єктами та мережами центрального теплопостачання, для звільнення окремих об'єктів від дії положень пп. (c) та (d) п. 5.

Держави-члени повідомляють Комісію про звільнення за цим пунктом до 31 грудня 2013 р., а після цього – про всі наступні зміни в них.

7. Держави-члени приймають критерії санкціонування, згадані у ст. 7 Директиви Directive 2009/72/ЕС, або еквівалентні критерії дозволу для:

(a) врахування результатів комплексної оцінки, згаданої у п. 1;

(b) забезпечення дотримання вимог п. 5; та

(c) врахування результатів аналізу витрат і вигід, згаданого у п. 5.

8. Держави-члени можуть звільняти окремі об'єкти від вимоги, за критеріями санкціонування та дозволу, згадані у п. 7, щодо реалізації варіантів, вигоди яких перевищують витрати, якщо для цього є вагомі причини правового, майнового або фінансового характеру. В цих випадках відповідна держава-член подає Комісії обґрунтоване повідомлення про своє рішення протягом трьох місяців із дати прийняття цього рішення.

9. Пункти 5, 6, 7 і 8 цієї статті поширюються на об'єкти, охоплені Директивою 2010/75/EU, без шкоди для вимог цієї Директиви.

10. На основі гармонізованих еталонних значень ефективності, згаданих у п. (f) Додатку II, держави-члени забезпечують, щоб походження електроенергії, виробленої методом високоефективної когенерації, можна було гарантувати згідно з об'єктивними, прозорими та недискримінаційними критеріями, встановленими кожною державою-членом. Вони забезпечують, щоб ця гарантія походження відповідала вимогам і містила як мінімум інформацію, зазначену в Додатку X. Держави-члени обопільно визнають свої гарантії походження, виключно як доказ інформації, згаданої в цьому пункті. Будь-яка відмова визнати гарантію походження як такий доказ, зокрема з причин, пов'язаних із запобіганням шахрайству, повинна бути основана на об'єктивних, прозорих та недискримінаційних критеріях. Держави-члени повідомляють Комісії про таку відмову та обґрунтовують її. У випадку відмови від визнання гарантії походження Комісія може прийняти рішення про примушення сторони, що відмовилась, визнати її, зокрема згідно з об'єктивними, прозорими та недискримінаційними критеріями, на яких це визнання основано.

Комісія має повноваження на перегляд, шляхом прийняття делегованих актів згідно зі ст. 23 цієї Директиви, гармонізованих еталонних значень ефективності, викладених в Імплементаційному рішенні Комісії 2011/877/EU²⁶, на основі Директиви 2004/8/ЕС до 31 грудня 2014 р.

11. Держави-члени забезпечують, щоб будь-яка доступна підтримка когенерації, надавалася з урахуванням електроенергії, виробленої методом високоефективної когенерації, та ефективного використання відхідного тепла для забезпечення економії первинної енергії. Державна підтримка когенерації та мереж центрального теплопостачання підпадає під правила надання державної допомоги, якщо вони застосовні.

Стаття 15

Перетворення, передача і розподіл енергії

²⁶ OJ L 343, 23.12.2011, p. 91.

1. Держави-члени забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики належним чином урахували енергоефективність у виконанні регуляторних задач, зазначених у Директивах 2009/72/ЕС та 2009/73/ЕС, стосовно їхніх рішень про експлуатацію інфраструктури газового сектора і електроенергетики.

Держави-члени, зокрема, забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики, шляхом розробки мережових тарифів і норм, у рамках Директиви 2009/72/ЕС та з урахуванням витрат і вигід кожного заходу, надавали операторам мережі стимули для надання системних послуг користувачам мережі, дозволяючи їм впроваджувати заходи з покращення енергоефективності в контексті продовження розгортання інтелектуальних мереж.

Такі системні послуги можуть визначатися оператором системи й не повинні негативно впливати на безпеку системи.

Щодо електроенергії держави-члени забезпечують, щоб регулювання мережі та мережові тарифи відповідали критеріям, наведеним у Додатку XI, з урахуванням настанов і кодексів, розроблених на виконання Регламенту (ЄС) № 714/2009.

2. Держави-члени до 30 червня 2015 р. забезпечують:

(a) проведення оцінки потенціалів енергоефективності їхньої інфраструктури газового сектора і електроенергетики, зокрема щодо передачі, розподілу, управління навантаженням і сумісності, а також підключення до об'єктів із вироблення енергії, зокрема можливостей доступу для мікро-виробників енергії;

(b) визначення конкретних заходів та інвестицій для реалізації економічно-ефективних покращень енергоефективності в мережовій інфраструктурі, з графіком їхнього запровадження.

3. Держави-члени можуть дозволяти компоненти схем і тарифних структур із соціальною метою для передачі та розподілу енергії в мережі, за умови, що будь-які руйнівні наслідки для системи передачі та розподілу зведені до необхідного мінімуму та не є несумірними з соціальною метою.

4. Держави-члени забезпечують вилучення з тарифів на передачу та розподіл тих стимулів, які шкодять загальній ефективності (зокрема енергоефективності) виробництва, передачі, розподілу та постачання електроенергії, або тих, які можуть перешкоджати участі в регулюванні попиту, балансуванні ринків та закупівлі допоміжних послуг. Держави-члени забезпечують, що оператори мереж заохочувалися до покращення ефективності розроблення та експлуатації інфраструктури і, у рамках Директиви 2009/72/ЕС, щоб тарифи дозволяли постачальникам покращувати участь споживачів у забезпеченні ефективності систем, включаючи управління попитом, залежно від національних обставин.

5. Без шкоди для ст. 16(2) Директиви 2009/28/ЕС та враховуючи ст. 15 Директиви 2009/72/ЕС, а також беручи до уваги необхідність забезпечення безперервності теплопостачання, держави-члени забезпечують, щоб, з урахуванням вимог стосовно підтримання надійності та безпечності енергосистеми, на основі прозорих і недискримінаційних критеріїв, установлених компетентними національними органами, оператори системи передачі та оператори розподільних систем, коли вони відповідають за диспетчерське управління об'єктами генерації на їхній території:

(a) гарантували передачу та розподіл електроенергії від високоефективної когенерації;

(b) надавали перевагу або гарантований доступ до енергосистеми електроенергії від високоефективної когенерації;

(c) здійснюючи диспетчерське управління об'єктами генерації електроенергії, надавали перевагу електроенергії від високоефективної когенерації, наскільки це дозволяє безпечна експлуатація національної електроенергетичної системи.

Держави-члени забезпечують, щоб правила стосовно визначення різних пріоритетів доступу та диспетчерського управління, що надаються в їхніх електроенергетичних системах, були чітко і детально роз'яснені та оприлюднені. Надаючи пріоритетний доступ або диспетчерське управління високоефективній когенерації, держави-члени можуть установлювати рейтинги як між відновлюваною енергією та високоефективною когенерацією, так у межах їх різних видів, у будь-якому разі забезпечуючи, щоб не було перешкод пріоритетному доступові або диспетчерському управлінню для енергії від різноманітних відновлюваних джерел.

На додаток до зобов'язань, викладених у першому абзаці, оператори систем передачі та оператори розподільних систем дотримуються вимог, викладених у Додатку XII.

Держави-члени можуть, зокрема, полегшувати підключення до енергосистеми електроенергії, виробленої шляхом високоефективної когенерації на дрібномасштабних і мікро-когенераційних установках. Держави-члени, де доречно, здійснюють заходи для заохочення операторів мереж до впровадження простого процесу повідомлення за принципом «установити та повідомити» для монтажу мікро-когенераційних установок із метою спрощення та скорочення процедур отримання дозволів для громадян і монтажних організацій.

6. З урахуванням вимог стосовно підтримання надійності та безпечності енергосистеми держави-члени вживають належних заходів для забезпечення того, щоб, коли це є технічно та економічно здійсненним за даного режиму експлуатації високоефективної когенераційної установки, оператори високоефективної когенерації могли надавати послуги з балансування та інші експлуатаційні послуги на рівні операторів

систем передачі або операторів розподільних систем. Оператори систем передачі та оператори розподільних систем забезпечують, щоб такі послуги надавалися в рамках процесу торгів на надання послуг, який є прозорим, недискримінаційним та відкритим для контролю.

Де доречно, держави-члени можуть вимагати від операторів систем передачі та операторів розподільних систем заохочувати розміщення високоефективної когенерації поблизу від районів попиту, зменшуючи плату за підключення та користування системами.

7. Держави-члени можуть дозволяти виробникам електроенергії, що використовують високоефективну когенерацію і бажають підключитися до енергосистеми, оголошувати конкурс на виконання робіт із підключення.

8. Держави-члени забезпечують, щоб національні органи регулювання енергетики заохочували ресурси на стороні попиту, зокрема з регулювання попиту, брати участь у роботі оптових і роздрібних ринків поряд із постачальниками.

З урахуванням технічних обмежень, характерних для управління мережами, держави-члени забезпечують, щоб оператори систем передачі та оператори розподільних систем, виконуючи вимоги щодо послуг із балансування та допоміжних послуг, ставилися до надавачів послуг із регулювання попиту, зокрема агрегаторів, без дискримінації, враховуючи тільки їхні технічні спроможності.

З урахуванням технічних обмежень, характерних для управління мережами, держави-члени сприяють доступу до надавачів послуг із регулювання попиту та їхню участь у роботі ринків послуг із балансування, резервних та інших системних послуг, зокрема вимагаючи від національних органів регулювання енергетики або, де їхні національні регуляторні системи вимагають цього, від операторів систем передачі та операторів розподільних систем, визначити, у тісній співпраці з надавачами послуг з регулювання попиту та споживачами, технічні механізми участі у цих ринках на основі технічних вимог цих ринків та спроможностей регулювання попиту. Такі механізми включають участь агрегаторів.

9. Подаючи звіти за Директивою 2010/75/EU та без шкоди для ст. 9(2) згаданої Директиви Держави-члени розглядають питання про включення інформації про рівні енергоефективності спалювальних установок із загальним номінальним споживанням теплової енергії 50 МВт і більше у світлі відповідних найкращих методів, розроблених згідно з Директивою 2010/75/EU та Директивою 2008/1/ЕС Європейського Парламенту та Ради від 15 січня 2008 р. щодо комплексного запобігання і контролю забруднення²⁷.

Держави-члени можуть заохочувати операторів установок, згаданих у першому абзаці, до підвищення їхніх середньорічних чистих експлуатаційних показників.

ГЛАВА IV

ГОРИЗОНТАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 16

Наявність схем атестації, акредитації та сертифікації

1. Якщо держава-член вважає, що національний рівень технічної компетентності, об'єктивності та надійності недостатній, то вона забезпечує, щоб до 31 грудня 2014 р. була забезпечена наявність схем сертифікації і (або) акредитації і (або) еквівалентних схем атестації, у тому числі, де необхідно, відповідних навчальних програм, для надавачів енергетичних послуг, енергетичних аудиторів, енергетичних менеджерів та монтажників енергетичних будівельних елементів, згідно з визначенням у ст. 2(9) Директиви 2010/31/EU.

2. Держави-члени забезпечують, щоб схеми, згадані у п. 1, були прозорими для споживачів, надійними та сприяли досягненню національних цілей щодо енергоефективності.

3. Держави-члени забезпечують широку доступність схем сертифікації і (або) акредитації і (або) еквівалентних схем атестації, згаданих у п. 1, та співпрацюють між собою та з Комісією щодо порівняння цих схем та їхнього визнання.

Держави-члени вживають відповідних заходів для інформування споживачів про наявність схем атестації і (або) сертифікації згідно зі ст. 18(1).

Стаття 17

Інформування та навчання

1. Держави-члени забезпечують, щоб інформація про наявні механізми забезпечення енергоефективності та фінансову і правову базу була прозорою та широко розповсюджувалася серед усіх відповідних учасників ринку, таких як споживачі, будівельники, архітектори, інженери, екологічні та енергетичні аудитори, монтажники будівельних елементів, згідно з визначенням у Директиві 2010/31/EU.

²⁷ OJ L 24, 29.1.2008, р. 8.

Держави-члени заохочують надання банкам та іншим фінансовим установам інформації про можливості участі, зокрема шляхом створення державно-приватних партнерств, у фінансуванні заходів із покращення енергоефективності.

2. Держави-члени створюють відповідні умови для надання операторами ринку споживачам енергії достатньої та цілеспрямованої інформації та порад щодо енергоефективності.

3. Комісія вивчає вплив її заходів щодо підтримки розроблення платформ, у тому числі залучаючи органи європейського соціального діалогу до сприяння впровадженню навчальних програм з енергоефективності, та за потреби пропонує подальші заходи. Комісія заохочує європейських соціальних партнерів у дискусіях з енергоефективності.

4. Держави-члени за участю зацікавлених сторін, зокрема місцевих і регіональних органів влади, заохочують відповідні ініціативи з інформування, підвищення рівня обізнаності та навчання з метою інформування громадян про вигоди та практичні аспекти вжиття заходів із покращення енергоефективності.

5. Комісія заохочує обмін і широке розповсюдження інформації щодо передової практики в галузі енергоефективності у державах-членах.

Стаття 18

Енергетичні послуги

1. Держави-члени заохочують ринок енергетичних послуг і доступ МСП до цього ринку шляхом:

(а) поширення чіткої та легкодоступної інформації про:

(i) наявні договори на надання енергетичних послуг і умови, які мають включатися у такі договори для гарантування енергозбереження і прав кінцевих споживачів;

(ii) фінансові інструменти, стимули, субсидії та кредити на підтримку сервісних проектів з енергоефективності.

(б) стимулювання розробки знаків якості, зокрема професійними об'єднаннями;

(с) оприлюднення і регулярного оновлення переліку наявних надавачів енергетичних послуг, які атестовані та (або) сертифіковані, а також даних про їхню атестацію та (або) сертифікацію згідно зі ст. 16, або надання інтерфейсу, на якому надавачі енергетичних послуг можуть розміщувати інформацію;

(д) підтримання державного сектора у прийнятті пропозицій енергетичних послуг, зокрема щодо оновлення будівель, шляхом:

(i) надання типових договорів про забезпечення енергоефективності, які містять як мінімум елементи, зазначені у Додатку XIII;

(ii) надання інформації про передову практику укладання договорів про забезпечення енергоефективності, зокрема, за наявності, аналізу витрат і вигід методом життєвого циклу;

(е) надання якісного огляду в рамках Національного плану дій з енергоефективності щодо поточного та майбутнього розвитку ринку енергетичних послуг.

2. Держави-члени підтримують належне функціонування ринку енергетичних послуг, де доречно, шляхом:

(а) визначення та оприлюднення інформації про контактний пункт (пункти), де кінцеві споживачі можуть одержувати інформацію, зазначену в п. 1;

(б) здійснення, за потреби, заходів з усунення регуляторних і нерегуляторних бар'єрів, які заважають впровадженню договорів про забезпечення енергоефективності та інших моделей послуг з енергоефективності для визначення і (або) реалізації заходів з енергозбереження;

(с) розгляду можливого впровадження або призначення незалежного механізму, такого як омбудсмен, для забезпечення ефективного розгляду скарг і позасудового врегулювання спорів, що впливають з договорів на надання енергетичних послуг;

(д) створення сприятливих умов для участі незалежних ринкових посередників у стимулюванні розвитку ринку на сторонах попиту та пропозиції.

3. Держави-члени забезпечують, щоб дистриб'ютори енергії, оператори розподільних систем і компанії роздрібною торгівлі енергією утримувалися від будь-якої діяльності, що може перешкоджати попитові на енергетичні послуги та інші заходи з покращення енергоефективності та їхньому наданню й реалізації або ж може заважати розвитку ринків таких послуг або заходів, зокрема шляхом закриття ринку для конкурентів або зловживання домінуючим положенням.

Стаття 19

Інші заходи з заохочення енергоефективності

1. Держави-члени оцінюють і, якщо потрібно, вживають належних заходів для усунення регуляторних і нерегуляторних бар'єрів для енергоефективності, без шкоди для основних принципів майнового та орендного права держав-членів, зокрема стосовно:

(а) розподілу стимулів між власником і орендарем будинку або між власниками з метою забезпечити, щоб ці сторони не утримувалися від інвестицій у покращення енергоефективності, які вони в іншому разі зробили б тим, що вони індивідуально не отримують усю вигоду, або відсутністю правил розподілу витрат і вигід між ними, зокрема національних правил і заходів, що регулюють процеси прийняття рішень в об'єктах нерухомості з багатьма власниками;

(б) правових та регуляторних норм і адміністративної практики щодо державних закупівель, формування річних бюджетів і обліку з метою забезпечити, щоб окремі державні органи не утримувалися від інвестицій у покращення енергоефективності та мінімізацію очікуваної вартості життєвого циклу і від використання договорів про забезпечення енергоефективності та інших механізмів стороннього фінансування на довгостроковій договірній основі.

Такі заходи з усунення бар'єрів можуть включати надання стимулів, скасування чи змінення нормативно-правових положень або прийняття керівних настанов та інтерпретаційних повідомлень чи спрощення адміністративних процедур. Ці заходи можуть поєднуватися з забезпеченням освіти, навчанням, наданням конкретної інформації та технічної допомоги з питань енергоефективності.

2. Результати оцінки бар'єрів і заходів, згаданих у п. 1, повідомляються Комісії у першому Національному плані дій з енергоефективності, згаданому в ст. 24(2). Комісія заохочує обміном національною передовою практикою в цьому відношенні.

Стаття 20

Національний фонд енергоефективності, фінансування і технічна підтримка

1. Без шкоди для статей 107 і 108 Договору про функціонування Європейського Союзу держави-члени сприяють створенню інструментів фінансування або використанню існуючих інструментів фінансування заходів із покращення енергоефективності для отримання максимальної користі від численних потоків фінансування.

2. Де доречно, Комісія, безпосередньо або через європейські фінансові установи, допомагає державам-членам у створенні інструментів фінансування та схем технічної підтримки з метою підвищення енергоефективності в різних секторах.

3. Комісія сприяє обмінові передовою практикою між компетентними національними або регіональними органами, наприклад, за допомогою річних нарад регуляторних органів, відкритих баз даних з інформацією про виконання заходів державами-членами та порівняння між країнами.

4. Держави-члени можуть створювати Національний фонд енергоефективності. Мета цього фонду – підтримувати національні ініціативи в сфері енергоефективності.

5. Держави-члени можуть передбачати зобов'язання, викладені у ст. 5(1), які виконуватимуться за допомогою щорічних внесків у Національний фонд енергоефективності в сумі, рівній інвестиціям, потрібним для виконання цих зобов'язань.

6. Держави-члени можуть передбачити, що зобов'язані сторони можуть виконувати свої зобов'язання, викладені у ст. 7(1), за допомогою щорічних внесків у Національний фонд енергоефективності в сумі, рівній інвестиціям, потрібним для виконання цих зобов'язань.

7. Держави-члени можуть використовувати свої доходи від щорічних квот на викиди за Рішенням № 406/2009/ЕС для розробки інноваційних механізмів фінансування з метою практичної реалізації поставленої у ст. 5 задачі щодо покращення енергоефективності будівель.

Стаття 21

Коефіцієнти перетворення

З метою порівняння економії енергії та перетворення у порівнянню одиницю застосовуються коефіцієнти перетворення, визначені у Додатку IV, якщо не обґрунтовано застосування інших коефіцієнтів перетворення.

ГЛАВА V

ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 22

Делеговані акти

1. Комісія має повноваження на прийняття делегованих актів згідно зі ст. 23 для перегляду гармонізованих еталонних значень ефективності, згаданих у другому абзаці ст. 14(10).

2. Комісія має повноваження на прийняття делегованих актів згідно зі ст. 23 для адаптації до досягнень технічного прогресу значень, методів розрахунку, коефіцієнтів первинної енергії за умовчанням та відповідних вимог, наведених у додатках I, II, III, IV, V, VII, VIII, IX, X та XII.

Стаття 23

Здійснення делегування

1. Повноваження на прийняття делегованих актів надається Комісії з урахуванням умов, викладених у цій статті.
2. Повноваження на прийняття делегованих актів, згадане у ст. 22, надається Комісії на п'ять років починаючи з 4 грудня 2012 р.
3. Делегування повноважень, згаданих у ст. 22, може у будь-який момент бути скасовано Європейським Парламентом або Радою. Рішення про скасування припиняє делегування повноважень, зазначене в цьому рішенні. Воно набирає чинності у наступний день після публікації рішення в *Офіційному віснику Європейського Союзу* або пізніше, у зазначений у ньому день. Воно не впливає на чинність уже діючих делегованих актів.
4. Як тільки Комісія прийняла делегований акт, вона повідомляє про це одночасно Європейському Парламенту та Раді.
5. Делегований акт, прийнятий згідно зі ст. 22, набирає чинності тільки за умови відсутності заперечення з боку Європейського Парламенту чи Ради впродовж двох місяців з дати повідомлення цього акту Європейському Парламенту і Раді або якщо до закінчення цього періоду Європейський Парламент і Рада поінформували Комісію про відсутність у них заперечень. Цей термін продовжується на два місяці за ініціативою Європейського Парламенту або Ради.

Стаття 24

Огляд і контроль виконання

1. До 30 квітня кожного року починаючи з 2013 р. держави-члени повідомляють про прогрес, досягнутий стосовно національних цілей з енергоефективності, згідно з частиною 1 Додатку XIV. Цей звіт може бути включений до Національних програм реформ, згаданих у Рекомендації Ради 2010/410/EU від 13 липня 2010 р. щодо загальних настанов стосовно економічної політики держав-членів і Ради²⁸.
2. До 30 квітня 2014 р., а потім кожні три роки держави-члени подають Національні плани дій з енергоефективності. Національні плани дій з енергоефективності включають значущі заходи з покращення енергоефективності та очікувану і (або) досягнуту економію енергії, зокрема у постачанні, передачі та розподілі енергії, а також у кінцевому споживанні енергії, з метою досягнення національних цілей з енергоефективності, згаданих у ст. 3(1). Національні плани дій з енергоефективності доповнюються оновленими оцінками очікуваного обсягу загального первинного енергоспоживання у 2020 р., а також розрахунковими рівнями первинного енергоспоживання у секторах, зазначених у частині 1 Додатку XIV. Комісія до 31 грудня 2012 р. надає шаблон як керівний матеріал для Національних планів дій з енергоефективності. Шаблон приймається згідно з дорадчою процедурою, згаданою у ст. 26(2). Національні плани дій з енергоефективності в будь-якому разі містять інформацію, зазначену в Додатку XIV.
3. Комісія розглядає річні звіти та Національні плани дій з енергоефективності та оцінює ступінь, в якому держави-члени досягли прогресу в напрямку національних цілей з енергоефективності, потрібних згідно зі ст. 3(1), та у виконанні цієї Директиви. Комісія надсилає результати проведеної оцінки Європейському Парламенту та Раді. За результатами оцінки звітів і Національних планів дій з енергоефективності Комісія може надавати рекомендації державам-членам.
4. Комісія здійснює моніторинг впливу виконання цієї Директиви на Директиви 2003/87/ЕС, 2009/28/ЕС та 2010/31/EU і Рішення № 406/2009/ЕС, а також на галузі промисловості, зокрема на ті, де існує значний ризик витоку вуглецю, як визначено у Рішенні 2010/2/EU.
5. Комісія вперше розглядає потребу в можливих звільненнях, зазначених у ст. 14(6), під час оцінки першого Національного плану дій з енергоефективності, а потім – кожні три роки. Якщо розгляд показує, що якийсь з критеріїв таких звільнень уже не виправданий, враховуючи наявність теплового навантаження і реальні умови експлуатації об'єктів, звільнених від вимог, то Комісія пропонує відповідні заходи.
6. Держави-члени щороку до 30 квітня подають Комісії річні статистичні дані про національний обсяг виробництва електроенергії та тепла об'єктами високоефективної та низькоефективної когенерації за методологією, наведеною у Додатку I, по відношенню до загального обсягу виробництва тепла та електроенергії. Вони також подають річні статистичні дані про когенераційні потужності виробництва тепла та електроенергії й про палива для когенерації, а також про обсяг виробництва та потужності систем

²⁸ OJ L 191, 23.7.2010, p. 28.

центрального теплопостачання і охолодження, по відношенню до загального обсягу та потужностей виробництва тепла та електроенергії. Держави-члени подають статистичні дані про економію первинної енергії, досягнуту шляхом застосування когенерації за методологією, наведеною у Додатку II.

7. До 30 червня 2014 р. Комісія подає оцінку, згадану в ст. 3(2), до Європейського Парламенту та Ради, з доданням за потреби пропозицій щодо подальших заходів.

8. Комісія розглядає ефективність виконання ст. 6 до 5 грудня 2015 р., урахуваючи вимоги, викладені у Директиві 2004/18/ЄС, та подає звіт до Європейського Парламенту та Ради. За потреби до звіту додаються пропозиції щодо подальших заходів.

9. До 30 червня 2016 р. Комісія подає до Європейського Парламенту та Ради звіт про виконання ст. 7. Якщо доцільно, то до звіту додається законодавча пропозиція з однією або кількома наступними цілями:

(а) змінити остаточну дату, зазначену в ст. 7(1);

(б) переглянути вимоги, викладені у ст. 7(1), (2) та (3);

(с) встановити додаткові загальні вимоги, зокрема стосовно питань, згаданих у ст. 7(7).

10. До 30 червня 2018 р. Комісія оцінює прогрес, досягнутий державами-членами в усуненні регуляторних і нерегуляторних бар'єрів, згаданих у ст. 19(1). Якщо доцільно, після оцінки подаються пропозиції щодо подальших заходів.

11. Комісія оприлюднює звіти, згадані у пп. 1 і 2.

Стаття 25

Онлайн-платформа

Комісія створює онлайн-платформу з метою сприяння практичному виконанню цієї Директиви на національному, регіональному та місцевому рівнях. Платформа підтримує обмін досвідом із практичних питань, еталонне порівняння, налагодження зв'язків та інноваційну практику.

Стаття 26

Комітет

1. Комісії допомагатиме комітет. Цей комітет є комітетом у значенні, передбаченому Регламентом (ЄС) № 182/2011.

2. Там, де є посилання на цей пункт, застосовується ст. 4 Регламенту (EU) № 182/2011.

Стаття 27

Зміни та скасування

1. Директива 2006/32/ЄС скасовується починаючи з 5 червня 2014 р., крім ст. 4(1)-(4) та додатків I, III та IV, без шкоди для зобов'язань держав-членів стосовно строків її перенесення у національне законодавство. Ст. 4(1)-(4) та додатки I, III та IV до Директиви 2006/32/ЄС скасовуються з 1 січня 2017 р.

Директива 2004/8/ЄС скасовується починаючи з 5 червня 2014 р., без шкоди для зобов'язань держав-членів стосовно строків її перенесення у національне законодавство.

Посилання на Директиви 2006/32/ЄС та 2004/8/ЄС тлумачаться як посилання на цю Директиву і читаються разом із кореляційною таблицею, наведеною у Додатку XV.

2. Ст. 9(1) і (2) Директиви 2010/30/EU вилучається з 5 червня 2014 р.

3. До Директиви 2009/125/ЄС вноситься наступна зміна:

(1) у декларативну частину вставляється наступний пункт:

«(35а) Директива 2010/31/EU Європейського Парламенту та Ради від 19 травня 2010 р. щодо енергоефективності будівель (*) вимагає, щоб держави-члени встановили вимоги щодо енергоефективності до будівельних елементів, які утворюють частину огорожувальної конструкції будівлі та системні вимоги щодо загальної енергоефективності, належного монтажу та відповідного визначення розмірів, коригування та контролю технічних будівельних систем, які встановлюються в існуючих будівлях. Цілям даної Директиви не суперечить те, що ці вимоги можуть за певних обставин обмежувати встановлення виробів, пов'язаних з енергією, які відповідають цій Директиві та заходам з її імплементації, за умови, що такі вимоги не утворюють невиправдану ринкову перешкоду.

(*) OJ L 153, 18.6.2010, p. 13.»

(2) у кінець ст. 6(1) додається наступне речення:

«Це не шкодить вимогам з енергоефективності та системним вимогам, установленим державами-членами згідно зі ст. 4(1) та ст. 8 Директиви 2010/31/EU.»

Стаття 28

Перенесення

1. Держави-члени вводять у дію закони, нормативні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання цієї Директиви, до 5 червня 2014 р.

Незважаючи на перший абзац, держави-члени вводять у дію закони, нормативні акти та адміністративні положення, необхідні для виконання ст. 4, першого абзацу ст. 5(1), ст. 5(5), ст. 5(6), останнього абзацу ст. 7(9), ст. 14(6), ст. 19(2), ст. 24(1), ст. 24(2) та п. (4) Додатку V до дат, зазначених у них.

Після цього держави-члени направляють до Комісії текст цих положень.

Якщо держави-члени приймають ці положення, вони повинні містити посилання на цю Директиву або супроводжуватися таким посиланням з нагоди їхньої офіційної публікації. Держави-члени визначають, як саме слід зробити таке посилання.

2. Держави-члени направляють до Комісії текст основних положень національного законодавства, які вони приймають в сфері, охопленій цією Директивою.

Стаття 29

Набуття чинності

Ця Директива набуває чинності на двадцятий день із дня її публікації в *Офіційному віснику Європейського Союзу*.

Стаття 30

Адресати

Цю Директиву адресовано державам-членам ЄС.

Вчинено у Страсбурзі, 25 жовтня 2012 р.

За Європейський Парламент

Президент

М. ШУЛЬЦ

За Раду ЄС

Президент

А.Д. МАВРОЯННІС

ДОДАТОК І
**ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ РОЗРАХУНКУ КІЛЬКОСТІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ, ОТРИМАНОЇ У
ПРОЦЕСІ КОГЕНЕРАЦІЇ**

Частина І

Загальні принципи

Величини, використовувані для розрахунку кількості електроенергії, отриманої у процесі когенерації, визначаються на основі вірогідної або фактичної роботи установки в нормальних умовах експлуатації. Для мікро-когенераційних установок розрахунок може базуватися на підтверджених величинах.

(а) Кількість електроенергії, отриманої у процесі когенерації, вважається рівним загальній річній кількості електроенергії, виробленої установкою, виміряній на виході головних генераторів:

(i) у когенераційних установках типів (b), (d), (e), (f), (g) та (h), згаданих у частині II, з річною загальною ефективністю, встановленою державами-членами на рівні мінімум 75%, та

(ii) у когенераційних установках типів (a) та (c), згаданих у частині II, з річною загальною ефективністю, встановленою державами-членами на рівні мінімум 80%.

(b) У когенераційних установках з річною загальною ефективністю нижче значення, згаданого у пп. (i) п. (a) (когенераційних установках типів (b), (d), (e), (f), (g) та (h), згаданих у частині II), або з річною загальною ефективністю нижче значення, згаданого у пп. (ii) п. (a) (когенераційних установках типів (a) та (c), згаданих у частині II) когенерація розраховується за наступною формулою:

$$E_{\text{CHP}} = N_{\text{CHP}} * C$$

де:

E_{CHP} – кількість електроенергії, отриманої в процесі когенерації;

C – відношення потужності до тепла.

N_{CHP} – кількість корисного тепла, отриманого в процесі когенерації (розраховується для цієї цілі як загальне виробництва тепла за винятком будь-якого тепла, вироблено в окремих котлах, або відбору гострої пари з парового котла перед турбіною).

Розрахунок кількості електроенергії з когенерації повинен ґрунтуватися на фактичному відношенні потужності до тепла. Якщо це відношення когенераційної установки невідомо, то можуть бути використані наступні величини, прийняті за умовчанням, зокрема для статистичних цілей, для установок типів (a), (b), (c), (d) та (e), згаданих у частині II, за умови, що кількість розрахованої електроенергії з когенерації менше або дорівнює загальній кількості електроенергії, виробленої установкою:

Тип установки	Відношення потужності до тепла за умовчанням, C
Газотурбінна установка комбінованого циклу з регенерацією тепла	0,95
Парова турбіна з протитиском	0,45
Парова теплофікаційна турбіна	0,45
Газова турбіна з регенерацією тепла	0,55
Двигун внутрішнього згоряння	0,75

Якщо держави-члени вводять величини за умовчанням в якості відношення потужності до тепла для установок типів (f), (g), (h), (i), (j) та (k), згаданих у частині II, то такі величини за умовчанням публікуються та повідомляються Комісії.

(c) Якщо частина енергосмості витрати палива в процесі когенерації відновлюється хімікатами та утилізується, то цю частину можна відняти від витрати палива, перш ніж розраховувати загальну ефективність, використовувану в пп. (a) та (b).

(d) Держави-члени можуть визначати відношення потужності до тепла як відношення кількості електроенергії до корисного тепла при роботі в режимі когенерації з меншою потужністю, використовуючи експлуатаційні дані конкретної установки.

(e) Держави-члени можуть використовувати інші звітні періоди, ніж один рік, у цілях розрахунків згідно з пп. (a) та (b).

Частина II

Технології когенерації, що підпадають під дію цієї Директиви

- (a) Газотурбінна установка комбінованого циклу з регенерацією тепла
- (b) Парова турбіна з протитиском
- (c) Парова теплофікаційна турбіна
- (d) Газова турбіна з регенерацією тепла
- (e) Двигун внутрішнього згоряння
- (f) Мікротурбіни
- (g) Двигуни Стирлінга
- (h) Паливні елементи
- (i) Парові двигуни
- (j) Органічний цикл Ранкіна
- (k) Будь-які інші види технології або їхні комбінації, що підпадають під визначення, сформульоване у ст. 2(30).

Впроваджуючи та застосовуючи загальні принципи розрахунку кількості електроенергії, отриманої в процесі когенерації, держави-члени користуються детальними Керівними засадами, встановленими Рішенням Комісії 2008/952/ЕС від 19 листопада 2008 р. про встановлення детальних керівних засад для впровадження і застосування Додатку II до Директиви 2004/8/ЕС Європейського Парламенту та Ради²⁹.

²⁹ OJ L 338, 17.12.2008, p. 55.

ДОДАТОК II
МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ КОГЕНЕРАЦІЇ

Величини, що використовуються для розрахунку ефективності когенерації та економії первинної енергії, визначаються на основі вірогідної або фактичної роботи установки в нормальних умовах експлуатації.

(а) Високоєфективна когенерація

Для цілей цієї Директиви високоєфективна когенерація відповідає наступним критеріям:

- когенераційне виробництво на когенераційних установках забезпечує економію первинної енергії, розраховану за п. (б), на рівні мінімум 10% порівняно з еталонними значеннями при окремому виробництві тепла і електроенергії;
- виробництво на дрібномасштабних і мікро-когенераційних установках, що забезпечує економію первинної енергії, може класифікуватися як високоєфективна когенерація.

(б) Розрахунок економії первинної енергії

Обсяг економії первинної енергії, забезпеченої когенераційним виробництвом, визначеним згідно з Додатком I, розраховується за наступною формулою:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

Де:

PES – економія первинної енергії.

CHP H_η – тепловий ккд когенераційного виробництва, визначений як річна корисна теплова потужність, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми корисної теплової потужності та електроенергії шляхом когенерації.

Ref H_η – еталонне значення ккд для окремого виробництва тепла.

CHP E_η – електричний ккд когенераційного виробництва, визначений як річна кількість електроенергії, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми корисної теплової потужності та електроенергії шляхом когенерації. Якщо когенераційна установка виробляє механічну енергію, то річна кількість електроенергії від когенерації може бути збільшена на додатковий елемент, що відповідає кількості електроенергії, еквівалентній кількості механічної енергії. Цей додатковий елемент не створює права на надання гарантій походження згідно зі ст. 14(10).

Ref E_η – еталонне значення ккд для окремого виробництва електроенергії.

(с) Розрахунки економії енергії шляхом альтернативного розрахунку

Держави-члени можуть розраховувати економію первинної енергії від виробництва тепла і електроенергії та механічної енергії, як зазначено нижче, не застосовуючи Додаток I, щоб виключити з процесу ту частину тепла і електроенергії, що виробляється не когенерацією. Таке виробництво можна вважати високоєфективною когенерацією за умови, що воно відповідає критеріям ефективності, наведеним у п. (а) цього Додатку, і, для когенераційних установок електричною потужністю понад 25 МВт загальна ефективність перевищує 70%. Проте, кількість електроенергії від когенерації при такому виробництві для надання гарантії походження та у статистичних цілях визначається згідно з Додатком I.

Якщо економія первинної енергії для процесу розраховується альтернативним методом, зазначеним вище, то економія первинної енергії розраховується за формулою, наведеною у п. (б) цього Додатку, з наступними замінами: CHP H_η замінюється на H_η, а CHP E_η – на E_η, де:

H_η – тепловий ккд процесу, визначений як річна теплова потужність, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми теплової потужності та електроенергії.

E_η – електричний ккд процесу, визначений як річна кількість електроенергії, поділена на витрату палива, використаного для виробництва суми теплової потужності та електроенергії. Якщо когенераційна установка

виробляє механічну енергію, то річна кількість електроенергії від когенерації може бути збільшена на додатковий елемент, що відповідає кількості електроенергії, еквівалентній кількості механічної енергії. Цей додатковий елемент не створює права на надання гарантій походження згідно зі ст. 14(10).

(d) Держави-члени можуть використовувати інші звітні періоди, ніж один рік, у цілях розрахунків згідно з пп. (b) та (c) цього Додатку.

(e) Для мікро-когенераційних установок розрахунок економії первинної енергії може базуватися на підтверджених даних.

(f) Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії.

Гармонізовані еталонні значення ефективності складаються з матриці значень, диференційованих по відповідних факторах, таких як рік будівництва і види палива, й повинні базуватися на документальному аналізі, де враховано, зокрема, дані експлуатації у реалістичних умовах, структуру паливного балансу та кліматичні умови, а також застосовані технології когенерації.

Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії згідно з формулою, наведеною у п. (b), відображають експлуатаційну ефективність роздільного виробництва тепла і електроенергії, котре буде замінено когенерацією.

Еталонні значення ефективності розраховуються за наступними принципами:

1. Для когенераційних установок порівняння з окремим виробництвом електроенергії ґрунтується на тому принципі, що порівнюються однакові категорії палива.
2. Кожна когенераційна установка порівнюється за найкращою наявною та економічно виправданою технологією для роздільного виробництва тепла і електроенергії, що є на ринку в рік будівництва когенераційної установки.
3. Еталонні значення ефективності когенераційних установок віком старше 10 років фіксуються на рівні еталонних значень для установок віком 10 років.
4. Еталонні значення ефективності для роздільного виробництва тепла і електроенергії відображають кліматичні відмінності між державами-членами.

ДОДАТОК III

ВИМОГИ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ДЛЯ ЗАКУПІВЛІ ТОВАРІВ, ПОСЛУГ І БУДІВЕЛЬ ЦЕНТРАЛЬНИМ УРЯДОМ

Центральні уряди, що купують товари, послуги або будівлі, повинні, наскільки це відповідає вимогам економічної ефективності, економічної здійсненності, ширшої сталості, технічної придатності та достатньої конкуренції:

(а) якщо на товар поширюється дія делегованого акту, прийнятого за Директивою 2010/30/EU, або відповідної імплементаційної директиви Комісії, купувати тільки ті товари, які відповідають критерію належності до найвищого класу енергоефективності, можливого в контексті потреби забезпечення достатньої конкуренції;

(b) якщо на товар, не охоплений п. (а), поширюється дія імплементаційного інструменту за Директивою 2009/125/EC, прийнятого після набуття чинності цією Директивою, купувати тільки ті товари, які відповідають еталонам енергоефективності, зазначеним у цьому імплементаційному інструменті;

(с) купувати офісну техніку, на яку поширюється дія Рішення Ради 2006/1005/EC від 18 грудня 2006 р. щодо укладення Угоди між Урядом США і Європейським Співтовариством про координацію програм енергоефективного маркування офісної техніки³⁰, що відповідає вимогам з енергоефективності, котрі є не менш суворими, ніж зазначені у Додатку С до Угоди, доданої до цього Рішення;

(d) купувати тільки ті шини, які відповідають критерію належності до найвищого класу енергоефективності палива, як визначено у Регламенті (EC) № 1222/2009 Європейського Парламенту та Ради від 25 листопада 2009 р. про маркування шин щодо паливної ефективності та інших важливих параметрів³¹. Ця вимога не заважає державним органам купувати шини з найвищим класом зчеплення з мокрим дорожнім покриттям або з рівнем зовнішнього шуму, якщо це виправдано міркуваннями безпеки або здоров'я населення;

(е) вимагати у тендерах на укладення договорів на надання послуг, щоб надавачі послуг використовували при наданні передбачених послуг тільки продукцію, що відповідає вимогам, зазначеним у пп. (а)- (d). Ця вимога поширюється тільки на нову продукцію, придбану надавачами послуг частково або повністю з метою надання передбаченої послуги;

(f) купували або орендували згідно з новими угодами тільки ті будівлі, що відповідають принаймні мінімальним вимогам з енергоефективності, згаданих у ст. 5(1), якщо метою купівлі не є:

(i) проведення масштабного ремонту або руйнування;

(ii) у випадку державних органів – перепродаж будівлі без користування нею у власних потребах державного органу; або

(iii) збереження будівлі як такої, що офіційно захищена як частина охоронюваного середовища або через їхню особливу архітектурну чи історичну цінність.

Додержання цих вимог перевіряється за допомогою сертифікатів енергоефективності, згаданих у ст. 11 Директиви 2010/31/EU.

³⁰ OJ L 381, 28.12.2006, p. 24.

³¹ OJ L 342, 22.12.2009, p. 46.

ДОДАТОК IV

ВМІСТ ЕНЕРГІЇ У ВИБРАНИХ ВИДАХ ПАЛИВА ДЛЯ КІНЦЕВОГО СПОЖИВАННЯ ТАБЛИЦЯ ПЕРЕТВОРЕННЯ³²

Товар, що містить енергію	кДж (БКЦ)	кг не (БКЦ)	кВт-год (БКЦ)
1 кг кокса	28 500	0,676	7,917
1 кг кам'яного вугілля	17 200 — 30 700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528
1 кг брикетів бурого вугілля	20 000	0,478	5,556
1 кг чорного лігніту	10 500 — 21 000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833
1 кг бурого вугілля	5 600 — 10 500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917
1 кг горючих сланців	8 000 — 9 000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500
1 кг торфу	7 800 — 13 800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833
1 кг брикетів торфу	16 000 — 16 800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667
1 кг залишкового мазуту	40 000	0,955	11,111
1 кг легкої паливної нафти	42 300	1,010	11,750
1 кг автомобільного бензину	44 000	1,051	12,222
1 кг парафіну	40 000	0,955	11,111
1 кг зрідженого нафтового газу	46 000	1,099	12,778
1 кг природного газу (1)	47 200	1,126	13,10
1 кг зрідженого природного газу	45 190	1,079	12,553
1 кг дерева (вологість 25%) (2)	13 800	0,330	3,833
1 кг брикетів шихти/дерева	16 800	0,401	4,667
1 кг відходів	7 400 — 10 700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972
1 МДж вторинного тепла	1 000	0,024	0,278
1 кВт-год електричної енергії	3 600	0,086	1 (3)

Джерело: Євростат

(1) 93% метан

(2) Держави-члени можуть застосовувати інші значення залежно від типу дерева, яке найбільше використовується у відповідній державі-члені.

(3) Застосовується, якщо економія електроенергії розраховується у первинній енергії за допомогою висхідного методу на основі кінцевого енергоспоживання. Для економії електроенергії у кВт-год держави-члени можуть застосовувати постійний коефіцієнт 2,5. Держави-члени можуть застосовувати інший коефіцієнт за умови, що вони можуть його обґрунтувати.

³² Держави-члени можуть застосовувати інші коефіцієнти перетворення, якщо вони обґрунтовані.

ДОДАТОК V

Загальні методи та принципи розрахунку впливу схем зобов'язань з енергоефективності або інших політичних заходів за ст. 7(1), (2) і (9) та ст. 20(6)

1. Методи розрахунку економії енергії в цілях ст. 7(1) та (2), пп. (b), (c), (d), (e) та (f) другого абзацу ст. 7(9) та ст. 20(6).

Зобов'язані сторони, сторони-учасниці або довірені сторони або впроваджувальні державні органи можуть застосовувати для розрахунку економії енергії один або декілька з наведених нижче методів:

(a) визнана економія – з посиланням на результати покращення енергоефективності на аналогічних об'єктах, визначені раніше шляхом незалежного моніторингу. Це так званий загальний «метод *ex-ante*»;

(b) виміряна економія, де економія від впровадження заходу чи комплексу заходів визначається шляхом реєстрації фактичного зменшення енергоспоживання, з належним урахуванням таких чинників, як доповнюваність, заповненість, рівні виробництва і погода, які можуть впливати на споживання. Це так званий загальний «метод *ex-post*»;

(c) масштабована економія, де використовуються інженерні оцінки економії. Цей метод може використовуватися тільки там, де визначити достовірні виміряні дані для конкретного об'єкту складно або несумірно дорого, наприклад, при заміні компресора чи електромотора на прилад з іншою номінальною потужністю, ніж та, для якої є виміряна незалежна інформація про енергозбереження, або там, де передбачено застосування встановлених на національному рівні методологій та еталонів кваліфікованими або акредитованими експертами, незалежними від зобов'язаних сторін, сторін-учасниць або довірених сторін;

(d) обстежена економія, де визначено реакцію споживачів на поради, інформаційні кампанії, схеми маркування або сертифікації або інтелектуальний облік. Цей метод може застосовуватися тільки щодо економії в результаті змін у поведінці споживачів. Його не можна використовувати щодо економії в результаті запровадження фізичних заходів.

2. При визначенні економії енергії завдяки заходу з покращення енергоефективності в цілях ст. 7(1) і (2), пп. (b), (c), (d), (e) та (f) другого абзацу ст. 7(9) і ст. 20(6) застосовуються наступні принципи:

(a) кредит може бути наданий тільки за економію, яка перевищує наступні рівні:

(i) стандарти Союзу щодо рівня викидів нових пасажирських автомобілів і нових легких вантажних автомобілів після імплементації Регламенту (ЄС) № 443/2009 Європейського Парламенту та Ради від 23 квітня 2009 р. щодо встановлення стандартів рівня викидів для нових пасажирських автомобілів у рамках комплексного підходу Співтовариства до скорочення викидів CO₂ від легких транспортних засобів³³ та Регламенту (ЄУ) № 510/2011 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2011 р. щодо встановлення стандартів рівня викидів для нових легких вантажних автомобілів у рамках комплексного підходу Співтовариства до скорочення викидів CO₂ від легких транспортних засобів³⁴, відповідно;

(ii) вимоги Союзу стосовно вилучення з ринку певної продукції, пов'язаної з енергією, після виконання імплементаційних заходів за Директивою 2009/125/ЄС;

(b) для врахування кліматичних коливань між регіонами держави-члени можуть вирішити відкоригувати обсяг економії за допомогою стандартної величини або передбачити різні обсяги економії енергії згідно з коливаннями температури між регіонами;

(c) діяльність зобов'язаної сторони, сторони-учасниці або довіреної сторони повинна бути очевидно істотною для досягнення заявленої економії;

(d) економія завдяки окремій дії не може заявлятися більш ніж однією стороною;

(e) розрахунок економії енергії повинен урахувати час існування економії. Для цього можна врахувати економію завдяки кожній окремій дії за період з дати її реалізації до 31 грудня 2020 р. Як варіант, держави-члени можуть прийняти інший метод, який, за оцінками, забезпечує досягнення як мінімум такого ж загального обсягу економії. Застосовуючи інші методи, держави-члени забезпечують, щоб загальний обсяг економії енергії, розрахований цими іншими методами, не перевищував обсяг економії енергії, який був би результатом їхнього розрахунку, якщо б вони враховували економію завдяки кожній окремій дії за період з дати її реалізації до 31 грудня 2020 р. Держави-члени детально вказують у своєму першому Національному плані дій з енергоефективності згідно з Додатком XIV до цієї Директиви, які інші методи вони застосовували й які заходи вжили для забезпечення виконання цієї обов'язкової вимоги щодо розрахунку;

³³ OJ L 140, 5.6.2009, p. 1.

³⁴ OJ L 145, 31.5.2011, p. 1.

(f) дозволяються дії зобов'язаних сторін, сторін-учасниць або довірених сторін – як окремо, так і разом – спрямовані на досягнення тривалої трансформації продукції, обладнання або ринків із забезпеченням більш високого рівня енергоефективності, дозволяються;

(g) у заохоченні реалізації заходів з енергоефективності держави-члени забезпечують дотримання стандартів якості товарів, послуг та вжиття заходів. Якщо таких стандартів немає, то держави-члени працюють з зобов'язаними сторонами, сторонами-учасницями або довіреними сторонами задля впровадження таких стандартів.

3. У визначенні економії енергії від політичних заходів, застосованих згідно з п. (а) другого абзацу ст. 7(9), застосовуються наступні принципи:

(а) кредит надається тільки за економію енергії, досягнуту завдяки заходам із оподаткування, що перевищують мінімальні рівні оподаткування, які поширюються на паливо згідно з вимогами Директиви Ради 2003/96/ЕС від 27 жовтня 2003 р. щодо реорганізації бази Співтовариства для оподаткування енергетичних продуктів та електроенергії³⁵ або Директиви Ради 2006/112/ЕС від 28 листопада 2006 р. про загальну систему податку на додану вартість³⁶;

(b) для розрахунку впливу використовуються останні та репрезентативні офіційні дані про еластичність цін;

(c) економія енергії завдяки супровідним інструментам податкової політики, включаючи фіскальні стимули або платіж до фонду, враховується окремо.

4. Повідомлення про методик

Держави-члени до 5 грудня 2013 р. повідомляють Комісії про їхню пропоновану детальну методик для роботи схем зобов'язань з енергоефективності та для цілей ст. 7(9) і 20(6). За винятком випадку податків, таке повідомлення містить наступні деталі:

(а) зобов'язані сторони, сторони-учасниці або довірені сторони або впроваджувальні державні органи;

(b) цільові сектори;

(c) завдання щодо енергозбереження або очікуваний обсяг економії енергії, що має бути досягнутий за весь період і за проміжні періоди;

(d) тривалість періоду дії зобов'язань і проміжних періодів;

(e) категорії заходів, що відповідають установленим критеріям;

(f) методика розрахунку, зокрема з зазначенням того, як слід визначати доповнюваність та істотність і які методики та еталони застосовуються для інженерних оцінок;

(g) тривалість дії заходів;

(h) обраний підхід до врахування кліматичних коливань у державі-члені;

(i) стандарти якості;

(j) протоколи моніторингу та перевірки і спосіб забезпечення їхньої незалежності від зобов'язаних сторін, сторін-учасниць або довірених сторін;

(k) протоколи аудиту;

(l) спосіб урахування необхідності виконання вимоги, викладеної у другому абзаці ст. 7(1).

У випадку податків повідомлення включає наступні деталі:

(а) цільові сектори та сегмент платників податків;

(b) державний орган-виконавець;

(c) очікуваний обсяг економії;

(d) тривалість дії податкового заходу та проміжних періодів;

(e) методика розрахунку, з зазначенням використаної еластичності цін.

³⁵ OJ L 283, 31.10.2003, p. 51.

³⁶ OJ L 347, 11.12.2006, p. 1.

ДОДАТОК VI

Мінімальні критерії проведення енергетичних аудитів, зокрема у рамках систем енергетичного менеджменту

Енергетичні аудити, зазначені у ст. 8, проводяться на наступних керівних принципах:

- (a) вони повинні ґрунтуватися на актуальних, вимірних оперативних даних про енергоспоживання і (для електроенергії) профілі навантаження, причому ці дані повинні забезпечувати можливість відстеження;
- (b) вони повинні включати детальний огляд профілю енергоспоживання будівель або груп будівель, промислових об'єктів або установок, включаючи транспорт;
- (c) вони повинні, якщо можливо, ґрунтуватися на аналізі витрат упродовж життєвого циклу (АВЖЦ), а не на простих періодах окупності (ППО), щоб ураховувати довгострокову економію, залишковий обсяг довгострокових інвестицій та облікові ставки;
- (d) вони повинні бути сумірними та достатньо репрезентативними для того, щоб дозволити отримати достовірну картину загальної енергоефективності та достовірно виявити найбільш значні можливості для покращення.

Енергетичні аудити дозволяють проводити детальні та підтвержені розрахунки пропонованих заходів, щоб надавати чітку інформацію про потенційну економію.

Дані, використані в енергетичних аудитах, повинні передбачати можливість зберігання для аналізу за минулі періоди та контролю результативності.

ДОДАТОК VII

Мінімальні вимоги до формування рахунків та до розрахункової інформації на основі фактичного споживання

1. Мінімальні вимоги до формування рахунків

1.1. Формування рахунків на основі фактичного споживання

Щоб надати кінцевим споживачам можливість регулювати власне енергоспоживання, рахунки повинні формуватися на основі фактичного споживання мінімум один раз на рік, а розрахункова інформація повинна надаватися принаймні щоквартально, на вимогу або якщо споживачі вирішили отримувати електронні рахунки, а в іншому разі – двічі на рік. Газ, використовуваний виключно у кухонних цілях, може бути звільнений від цієї вимоги.

1.2. Мінімальна інформація, що міститься у рахунку

Держави-члени забезпечують, щоб, де це доречно, кінцевим споживачам надавалася наступна інформація у чіткому та зрозумілому вигляді в їхніх рахунках, контрактах, угодах і квитанціях на розподільному пункті або разом із вищезгаданими документами:

- (а) поточні фактичні ціни та фактичне споживання енергії;
- (б) порівняння поточного споживання енергії кінцевим споживачем із споживанням за аналогічний період минулого року, бажано у графічній формі;
- (с) контактна інформація організацій кінцевих споживачів, енергетичних відомств або аналогічних органів, у тому числі адреси веб-сайтів, на яких можна отримати інформацію про наявні заходи з покращення енергоефективності, порівнянні характеристики кінцевих користувачів та об'єктивні технічні дані обладнання, що використовує енергію.

Крім того, де можливо та корисно, держави-члени забезпечують, щоб кінцевим споживачам надавалися результати порівняння з середнім нормалізованим або еталонним кінцевим споживачем у тій самій категорії споживачів, причому ця інформація повинна надаватися у чіткому та зрозумілому вигляді у рахунках, контрактах, угодах або квитанціях на розподільному пункті, з цими документами або через указівку на ці документи.

1.3. Поради щодо енергоефективності як додаток до рахунків та інший зворотний зв'язок із кінцевими споживачами

Надсилаючи контракти та зміни до контрактів, а також у рахунках, які отримують споживачі, або через веб-сайти, спрямовані на індивідуальних споживачів, дистриб'ютори енергії, оператори розподільних систем і компанії роздрібної торгівлі енергією надають своїм споживачам, у чіткому та зрозумілому вигляді, контактну інформацію незалежних центрів консультування споживачів, енергетичних відомств і аналогічних установ, у тому числі адреси їхніх веб-сайтів, на яких можна отримати інформацію про наявні заходи з покращення енергоефективності, порівнянні характеристики їхнього енергоспоживання та технічні дані приладів, що використовують енергію, які можуть сприяти зменшенню споживання цими приладами.

ДОДАТОК VIII

Потенціал ефективності в опаленні та охолодженні

1. Комплексна оцінка національних потенціалів опалення та охолодження, згадана у ст. 14(1), включає:

- (a) опис попиту на опалення та охолодження;
- (b) прогноз динаміки цього попиту на наступні 10 років з урахуванням, зокрема, динаміки попиту в будівлях та різних галузях промисловості;
- (c) карту території країни з зазначенням наступних елементів, із збереженням при цьому комерційно важливої інформації:

- (i) точки попиту на опалення та охолодження, зокрема:
 - муніципалітети та конурбації з щільністю забудови мінімум 0,3; та
 - промислові зони з загальним обсягом споживання тепла і холоду понад 20 ГВт-год;
- (ii) існуюча та запланована інфраструктура центрального тепlopостачання і охолодження;
- (iii) потенційні пункти постачання опалення та охолодження, зокрема:
 - установки з виробництва електроенергії з загальним річним обсягом виробництва більше 20 ГВт-год;
 - сміттєспалювальні заводи;
 - існуючі та заплановані когенераційні установки, що використовують технології, зазначені у частині II Додатку I, та районні теплоцентралі;

(d) визначення попиту на опалення та охолодження, який може бути задоволений високоефективною когенерацією, зокрема житловою мікро-когенерацією, а також центральним тепlopостачанням і охолодженням;

(e) визначення потенціалу додаткової високоефективної когенерації, зокрема за рахунок ремонту існуючих та будівництва нових генераційних та промислових установок або інших об'єктів, які виробляють відхідне тепло;

(f) визначення потенціалу енергоефективності інфраструктури центрального тепlopостачання та охолодження;

(g) стратегії, політику та заходи, що можуть бути прийняті до 2020 р. і до 2030 р. з метою реалізації потенціалу, зазначеного у п. (e), на предмет задоволення попиту, зазначеного у п. (d), включаючи, де доречно, пропозиції з:

- (i) збільшення частки когенерації у виробництві тепла і холоду та у виробництві електроенергії;
- (ii) розвитку ефективної інфраструктури центрального тепlopостачання і охолодження з метою врахування розвитку високоефективної когенерації та використання тепла і холоду, вироблених із відхідного тепла та відновлюваних джерел енергії;
- (iii) стимулювання розміщення нових термоелектричних генераційних установок і промислових об'єктів, виробляючих відхідне тепло, у місцях, де буде утилізуватися максимальний обсяг наявного відхідного тепла, для задоволення існуючого або прогнозного попиту на тепло і холод;
- (iv) стимулювання розміщення нових житлових зон або нових промислових об'єктів, які споживають тепло у виробничих процесах, у місцях, де наявне відхідне тепло, визначене у комплексній оцінці, може сприяти задоволенню їхнього попиту на тепло і холод. Це можуть бути пропозиції на підтримку групування ряду окремих установок в одному пункті з метою забезпечення оптимального співвідношення між попитом на тепло і холод та їхньою пропозицією;
- (v) заохочення підключення термоелектричних генераційних установок, промислових об'єктів, виробляючих відхідне тепло, сміттєспалювальних заводів та інших об'єктів, виробляючих енергію з використанням відходів, до місцевої мережі центрального тепlopостачання та опалення;
- (vi) заохочення підключення житлових зон і промислових об'єктів, які споживають тепло у виробничих процесах, до місцевої мережі центрального тепlopостачання та опалення;

(h) частку високоефективної когенерації, створений потенціал і досягнутий прогрес за Директивою 2004/8/ЕС;

(i) оцінку кількості первинної енергії, яку треба зекономити;

(j) оцінку державних заходів підтримки тепlopостачання і охолодження, якщо такі є, з зазначенням річного бюджету та потенційного елемента допомоги. Це не випереджає окреме повідомлення про схеми державної підтримки для оцінки державної допомоги.

2. У доцільному ступені комплексна оцінка може складатися з пакету регіональних або місцевих планів і стратегій.

ДОДАТОК ІХ

АНАЛІЗ ВИТРАТ І ВИГІД

Частина 1

Загальні принципи аналізу витрат і вигід

Мета проведення аналізу витрат і вигід стосовно заходів із заохочення ефективності теплопостачання та охолодження, згаданих у ст. 14(3), полягає у забезпеченні бази для ухвалення рішень щодо кваліфікованого визначення пріоритетності обмежених ресурсів на рівні суспільства.

Аналіз витрат і вигід може охоплювати або оцінку проекту, або групу проектів на предмет проведення ширшої місцевої, регіональної або національної оцінки з метою створення більш економічно ефективного і вигідного варіанту теплопостачання або охолодження для даного географічного району в цілях планування теплопостачання.

Аналіз витрат і вигід у цілях ст. 14(3) включає економічний аналіз, що охоплює соціально-економічні та екологічні фактори.

Аналіз витрат і вигід включає наступні етапи та міркування:

(а) Встановлення системних та географічних меж

Сфера аналізу витрат і вигід визначає відповідну енергетичну систему. Географічна межа окреслює придатний, чітко визначений географічний район, наприклад, даний регіон або столичний район, щоб уникнути вибору недостатньо оптимізованих рішень на рівні індивідуальних проектів.

(b) Інтегрований підхід до варіантів попиту та пропозиції

Аналіз витрат і вигід ураховує всі відповідні ресурси пропозиції, наявні у системних і географічних межах, для чого використовуються всі наявні дані, зокрема дані про відхідне тепло в виробництві електроенергії та на промислових установках, відновлювальну енергію та характеристики й тенденції у попиті на тепло і холод.

(c) Побудова базового сценарію

Задача базового сценарію – слугувати орієнтиром, порівняно з яким оцінюються альтернативні сценарії

(d) Визначення альтернативних сценаріїв

Розглядаються всі доречні альтернативи базовому сценарію. Сценарії, що не є здійсненними через технічні причини, фінансові причини, національне регулювання або часові обмеження, можуть виключатися на ранньому етапі аналізу витрат і вигід, якщо це виправдано на основі ретельного, безпосереднього і чітко задокументованого розгляду.

В якості альтернативних сценаріїв порівняно з базовим сценарієм у аналізі витрат і вигід слід ураховувати тільки високоефективну когенерацію, ефективне центральне теплопостачання і охолодження або ефективне індивідуальне теплопостачання і охолодження.

(e) Метод розрахунку різниці між витратами та вигодами

(i) Оцінюються та порівнюються загальні довгострокові витрати та вигоди варіантів теплопостачання або охолодження.

(ii) Критерієм оцінки є чиста приведена вартість (ЧПВ).

(iii) Часовий горизонт вибирається так, щоб включалися всі відповідні витрати та вигоди сценаріїв. Наприклад, для газової електростанції відповідним часовим горизонтом може бути 25 років, для системи центрального теплопостачання – 30 років, а для опалювального обладнання, такого як котли – 20 років.

(f) Розрахунок і прогнозування цін та інших припущень для економічного аналізу

(i) Держави-члени надають, у цілях проведення аналізу витрат і вигід, припущення щодо цін на основні показники ресурсів та результатів та коефіцієнту приведення.

(ii) Коефіцієнт приведення, використовуваний у економічному аналізі для розрахунку чистої приведеної вартості, вибирається згідно з європейськими або національними керівними принципами³⁷.

(iii) Держави-члени використовують національні, європейські або міжнародні прогнози динаміки цін на енергоресурси, якщо доречно, у своєму національному і (або) регіональному/місцевому контексті.

(iv) Ціни, використовувані у економічному аналізі, відображають реальні соціально-економічні витрати та вигоди й повинні включати зовнішні витрати, такі як наслідки для навколишнього середовища і здоров'я,

³⁷ Національний коефіцієнт приведення, вибраний у цілях економічного аналізу, повинен ураховувати дані, надані Європейським центральним банком.

можливою мірою, тобто якщо існує ринкова ціна або якщо вона вже включена у європейські або національні нормативні документи.

(g) Економічний аналіз: вивчення ефектів

Економічний аналіз ураховує всі відповідні економічні ефекти.

Держави-члени можуть оцінювати та враховувати в прийнятті рішень в аналізованих сценаріях витрати та економію енергії в результаті підвищення гнучкості енергопостачання та більш оптимальної експлуатації електромереж, зокрема уникненні витрати та економію від зменшення інвестицій в інфраструктуру.

Ураховані витрати та вигоди включають, як мінімум, наступне:

(i) Вигоди

— Вартість обсягу виробництва (тепла і електроенергії) для споживача

— Зовнішні вигоди, такі як екологічні вигоди та вигоди для здоров'я, можливою мірою

(ii) Витрати

— Капітальні витрати на будівлі та обладнання

— Капітальні витрати на відповідні енергетичні мережі

— Змінні та постійні експлуатаційні витрати

— Витрати на енергію

— Витрати для екології та здоров'я, можливою мірою

(h) Аналіз чутливості:

Аналіз чутливості проводиться для оцінки витрат і вигід проекту або групи проектів на основі різних цін на енергію, коефіцієнтів приведення та інших змінних факторів, які значно впливають на результат розрахунків.

Держави-члени призначають компетентні органи, відповідальні за проведення аналізу витрат і вигід за статтею 14. Держави-члени можуть вимагати від компетентних місцевих, регіональних і національних органів або операторів окремих установок проведення фінансово-економічного аналізу. Вони надають детальні методики та припущення відповідно до цього Додатку та встановлюють і оприлюднюють порядок проведення економічного аналізу.

Частина 2

Принципи в цілях ст. 14(5) та (7)

Аналіз витрат і вигід надає інформацію для цілей заходів, зазначених у ст. 14(5) та (7):

Якщо планується установка, що виробляє тільки електроенергію, або установка без регенерації тепла, то проводиться порівняння між запланованими установками або запланованим оновленням та еквівалентною установкою, що виробляє таку саму кількість електроенергії або технологічного тепла, але з регенерацією відхідного тепла та постачанням тепла через високоефективну когенерацію і (або) мережі центрального теплопостачання і охолодження.

У даних географічних межах оцінка враховує заплановану установку та всі відповідні існуючі або потенційні точки попиту на тепло, які можуть постачатися від неї, враховуючи раціональні можливості (наприклад, технічну здійсненність і відстань).

Системні межі встановлюються так, щоб включати заплановану установку та теплові навантаження, такі як будівля (будівлі) та промисловий процес. У цих системних межах визначаються для обох випадків і порівнюються загальні витрати на забезпечення теплом і електроенергією.

Теплові навантаження також включають існуючі теплові навантаження, такі як промислова установка або існуюча система центрального теплопостачання, а у містах – також теплове навантаження і витрати, що мали б місце у разі, якщо група будівель або частина міста постачалися від нової мережі центрального теплопостачання і (або) були підключені до неї.

Аналіз витрат і вигід оснований на описі запланованої установки та установки (установок), з якою вона порівнюється, з урахуванням електричної та теплової потужності, залежно від обставин, виду палива, запланованого використання та планової кількості годин експлуатації на рік, місяця розташування, попиту на електроенергію та тепло.

У цілях порівняння слід урахувувати попит на теплову енергію та види опалення і охолодження, використовувани у найближчих точках попиту на тепло. Порівняння охоплює інфраструктурні витрати на заплановану та еталонну установки.

Аналіз витрат і вигід у цілях ст. 14(5) включає економічний аналіз, що охоплює фінансовий аналіз, який відображає фактичний рух грошових коштів від інвестування в окремі установки та їхньої експлуатації.

Проекти з позитивною різницею між витратами та вигодами – це проекти, в яких сума приведених вигід в економічному та фінансовому аналізі перевищує суму приведених витрат (профіцит).

Держави-члени встановлюють керівні принципи для методики, припущень і часового горизонту економічного аналізу.

Держави-члени можуть вимагати, щоб компанії, відповідальні за експлуатацію установок із виробництва теплової та електроенергії, промислові підприємства, мережі центрального теплопостачання і охолодження або інші сторони, на які впливають визначені системні та географічні межі, надавали дані для використання в оцінюванні витрат і вигід окремої установки.

ДОДАТОК X

Гарантія походження електроенергії, виробленої шляхом високоефективної когенерації

- (a) Держави-члени вживають заходів для забезпечення того, щоб:
- (i) гарантія походження електроенергії, виробленої шляхом високоефективної когенерації:
 - дозволяла виробникам демонструвати, що електроенергія, яку вони продають, вироблена шляхом високоефективної когенерації, і надавалася з цією метою у відповідь на вимогу виробника;
 - була точною, достовірною та захищеною від підробок
 - надавалася, передавалася і скасовувалася в електронній формі;
 - (ii) одна й та сама одиниця енергії з високоефективної когенерації враховувалася тільки один раз.
- (b) Гарантія походження, зазначена у ст. 14(10), містила як мінімум наступну інформацію:
- (i) назву, місце розташування, тип і потужність (теплову та електричну) установки, на якій була вироблена енергія;
 - (ii) дати та місця виробництва;
 - (iii) нижчу теплотворну здатність джерела палива, з якого була вироблена електроенергія;
 - (iv) кількість і використання тепла, виробленого разом з електроенергією;
 - (v) кількість електроенергії з високоефективної когенерації згідно з Додатком II, якій відповідає ця гарантія;
 - (vi) економію первинної енергії, розраховану згідно з Додатком II, на основі гармонізованих еталонних значень ефективності, наведених у п. (f) Додатку II;
 - (vii) номінальний електричний та тепловий ккд об'єкту;
 - (viii) чи користувався об'єкт інвестиційною підтримкою та якою мірою;
 - (ix) чи надавалася даній одиниці енергії – та в якому обсязі – підтримка від іншої національної схеми підтримки, та тип схеми підтримки;
 - (x) дату введення установки в експлуатацію;
 - (xi) дату та країну видачі й унікальний ідентифікаційний номер.

Гарантія походження має стандартний обсяг – 1 МВт. Вона стосується чистого обсягу виробництва електроенергії, виміряного на межі станції та експортованого в енергосистему.

ДОДАТОК XI

Критерії енергоефективності для регулювання енергетичних мереж і для тарифів електроенергетичних мереж

1. Мережеві тарифи відображають економію витрат у мережах, досягнуту завдяки заходами на стороні попиту, заходам регулювання попиту та розподіленій генерації, включаючи економію від зменшення вартості доставки та інвестицій у мережі, а також завдяки більш оптимальній експлуатації мережі.

2. Регулювання мереж та мережеві тарифи не заважають операторам мереж або компаніям роздрібно торгівлі енергією надавати системні послуги для заходів регулювання попиту, управління попитом та розподіленої генерації на організованих ринках електроенергії, як то:

(a) зміщення навантаження з пікових на позапікові години кінцевими споживачами з урахуванням наявності відновлюваної енергії, енергії з когенерації та розподіленої генерації;

(b) економія енергії завдяки регулювання попиту розподілених споживачів агрегаторами енергії;

(c) зменшення попиту завдяки заходам з енергоефективності, що вживають надавачі енергетичних послуг, зокрема енергосервісні компанії;

(d) підключення та диспетчерське управління джерелами генерації на нижчих рівнях напруги;

(e) підключення джерел генерації від місця, найближчого до споживання;

(f) зберігання енергії.

У цілях цього положення термін «організовані ринки електроенергії» включає позабіржові ринки та біржі електроенергії для торгівлі енергією, послугами з потужності, балансування й допоміжними послугами в будь-яких часових рамках, включаючи форвардні ринки, ринки наступного дня та ринки поточного дня.

3. Мережеві або роздрібні тарифи можуть підтримувати динамічне ціноутворення для вжиття заходів з регулювання попиту кінцевими споживачами, такі як:

(a) тарифи, диференційовані по часу доби;

(b) ціноутворення на періоди максимального навантаження;

(c) ціноутворення у реальному масштабі часу;

(d) знижки на піковий час.

ДОДАТОК XII

ВИМОГИ ЩОДО ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ДЛЯ ОПЕРАТОРІВ СИСТЕМ ПЕРЕДАЧІ ТА ОПЕРАТОРІВ РОЗПОДІЛЬНИХ СИСТЕМ

Оператори систем передачі та оператори розподільних систем:

(a) створюють і оприлюднюють свої типові правила щодо несення і розділу витрат на технічне пристосування, таке як підключення до енергосистеми та посилення енергосистеми, покращення експлуатації енергомережі, та правила щодо недискримінаційного застосування мережевих кодексів, які необхідні для інтеграції в об'єднану мережу нових виробників, що постачають електроенергію, вироблену шляхом високоефективної когенерації;

(b) надають будь-якому виробникові електроенергії шляхом високоефективної когенерації, бажаному підключитися до системи, всебічну та необхідну інформацію, зокрема:

(i) комплексну та детальну оцінку витрат, пов'язаних із підключенням;

(ii) обґрунтований та точний графік прийняття і розгляду запиту на підключення до енергосистеми;

(iii) обґрунтований орієнтовний графік пропонованого підключення до мережі. Весь процес підключення до енергосистеми не повинен займати більше 24 місяців, з урахуванням того, що є розумно практичним і недискримінаційним;

(c) надають стандартизовані та спрощені процедури підключення розподілених виробників високоефективної когенерації для полегшення їхнього підключення до мережі.

Типові правила, зазначені у п. (a), ґрунтуються на об'єктивних, прозорих і недискримінаційних критеріях, особливо урахуваючи всі витрати та вигоди, пов'язані з підключенням цих виробників до енергомережі. Вони можуть передбачати різні типи підключення.

ДОДАТОК XIII

Мінімальні елементи, що мають включатися у договори про забезпечення енергоефективності з державним сектором або у відповідну конкурсну документацію

- Чіткий та прозорий перелік заходів з покращення енергоефективності, що мають бути вжиті, або результати, що мають бути досягнуті.
- Гарантована економія, що має бути досягнута шляхом реалізації заходів, передбачених договором.
- Термін дії та основні етапи контракту, строки, термін повідомлення.
- Чіткий та прозорий перелік зобов'язань кожної сторони договору.
- Орієнтовна дата (орієнтовні дати) підтвердження досягнутої економії.
- Чіткий та прозорий перелік кроків, що мають бути вжиті для реалізації заходу чи комплексу заходів, та, де доречно, відповідні витрати.
- Зобов'язання щодо повного виконання заходів, передбачених договором, та документального відображення всіх змін, внесених протягом терміну дії проекту.
- Нормативні акти, де зазначено включення еквівалентних вимог до всіх субпідрядних договорів з третіми сторонами.
- Чітке та прозоре викладення фінансових наслідків проекту та розподіл часток обох сторін у досягнутій економії коштів (тобто винагорода надавача послуг).
- Чіткі та прозорі положення про вимірювання та перевірку досягнутої гарантованої економії, перевірку якості та гарантії.
- Положення, що уточнюють процедуру врахування змін у рамкових умовах, що впливають на зміст і результат виконання договору (тобто зміни в цінах на енергію, інтенсивність використання установки).
- Детальна інформація про зобов'язання кожної з договірних сторін та про штрафи за їхнє порушення.

ДОДАТОК XIV
ЗАГАЛЬНА ОСНОВА ДЛЯ ЗВІТНОСТІ

Частина 1

Загальна основа для річних звітів

Річні звіти, згадані у ст. 24(1), створюють основу для моніторингу прогресу в досягненні національних цілей на 2020 рік. Держави-члени забезпечують, щоб ці звіти включали наступну мінімальну інформацію:

- (a) оцінку наступних показників у передостанній рік (рік X³⁸ – 2):
 - (i) первинне енергоспоживання;
 - (ii) загальне кінцеве енергоспоживання;
 - (iii) кінцеве енергоспоживання по секторах:
 - промисловість
 - транспорт (з розбивкою по пасажирському і вантажному транспорту, якщо є)
 - домогосподарства
 - послуги
 - (iv) валова додана вартість по секторах:
 - промисловість
 - послуги;
 - (v) наявних дохід домогосподарств;
 - (vi) валовий внутрішній продукт (ВВП);
 - (vii) обсяг електроенергії, виробленої тепловою генерацією;
 - (viii) обсяг електроенергії, виробленої при комбінованому виробництві електроенергії та тепла;
 - (ix) обсяг тепла, виробленого тепловою генерацією;
 - (x) обсяг тепла, виробленого теплоелектроцентралями, у т.ч. промислового відхідного тепла;
 - (xi) витрати палива на виробництво теплової енергії;
 - (xii) кількість пасажиро-кілометрів (пкм), за наявності;
 - (xiii) кількість тонно-кілометрів (ткм), за наявності;
 - (xiv) загальна кількість транспортних кілометрів (пкм+ткм), якщо інформації (xii) та (xiii) немає;
 - (xv) чисельність населення.

У секторах, де енергоспоживання залишається стабільним або зростає, держави-члени аналізують причини цього та докладають свій висновок до оцінок.

Другий та наступні звіти також містять пункти (b)-(e):

- (b) інформація про значні законодавчі та незаконодавчі заходи, впроваджені за попередній рік, які сприяють досягненню загальнонаціональних цілей з енергоефективності на 2020 рік;
- (c) загальна площа будівель загальною корисною площею поверхні понад 500 м² та, з 9 липня 2015 р., понад 250 м², які належать і займаються центральними урядами держав-членів, котрі станом на 1 січня року, в якому має бути поданий звіт, не виконали вимоги з енергоефективності, згадані у ст. 5(1);
- (d) загальна площа опалюваних і (або) охолоджуваних будівель, які належать і займаються центральними урядами держав-членів, що були відремонтовані за попередній рік, як зазначено у ст. 5(1), або обсяг економії енергії у будинках, що відповідають критеріям, належать і займаються центральними урядами цих країн, як зазначено у ст. 5(6);
- (e) обсяг економії енергії, досягнутий за допомогою національних схем зобов'язань з енергоефективності, згаданих у ст. 7(1), або альтернативних заходів, ужитих на виконання ст. 7(9).

У першому звіті також наводиться національна ціль, згадана у ст. 3(1)

У річних звітах, згаданих у ст. 24(1), держави-члени також можуть зазначити додаткові національні цілі. Вони можуть стосуватися, зокрема, статистичних показників, перерахованих у п. (a) цієї частини, або їхніх комбінацій, наприклад, первинної або кінцевої енергоемності або енергоемності по секторах.

³⁸ X = поточний рік.

Частина 2

Загальна основа для Національних планів дій з енергоефективності

Національні плани дій з енергоефективності, згадані у ст. 24(2), створюють основу для розробки національних стратегій забезпечення енергоефективності.

Національні плани дій з енергоефективності включають значні заходи з покращення енергоефективності та очікувану/досягнуту економію енергії, зокрема у постачанні, передачі та розподілі енергії, а також у кінцевому споживанні енергії. Держави-члени забезпечують, щоб вищезгадані плани містили наступну мінімальну інформацію:

1. Цілі та стратегії

- орієнтовна національна ціль з енергоефективності на 2020 рік згідно зі ст. 3(1);
- національна орієнтовна ціль з енергозбереження, встановлена у ст. 4(1) Директиви 2006/32/ЕС;
- інші існуючі цілі з енергоефективності, що стосуються всієї економіки або конкретних секторів.

2. Заходи та енергозбереження

Національні плани дій з енергоефективності містять інформацію про заходи, які вжиті або які планується вжити з метою реалізації основних елементів цієї Директиви, та про відповідну економію.

(а) Економія первинної енергії

Національні плани дій з енергоефективності містять перелік значних заходів і дій, ужитих для забезпечення економії первинної енергії в усіх секторах економіки. Для кожного заходу або комплексу заходів/дій зазначаються оцінки очікуваної економії на 2020 рік та економія, досягнута на момент подання звіту.

Де це можливо, слід надати інформацію про інші наслідки/вигоди згаданих заходів (скорочення викидів парникових газів, покращення якості повітря, створення робочих місць тощо).

(б) Економія кінцевої енергії

Перший та другий Національні плани дій з енергоефективності містять результати досягнення цілі щодо економії кінцевої енергії, встановленої у ст. 4(1) та (2) Директиви 2006/32/ЕС. Якщо розрахунку/оцінки економії на один захід немає, то показується зменшення енергоспоживання на рівні секторів, забезпечене заходами (комбінацією заходів).

Перший та другий Національні плани дій з енергоефективності також включають методику вимірювання і (або) розрахунку, застосовану для обчислення економії енергії. Якщо застосовується «рекомендована методика»³⁹, то Національний план дій з енергоефективності повинен містити посилання на неї.

3. Конкретна інформація, що стосується цієї Директиви:

3.1. Державні органи (ст. 5)

Національні плани дій з енергоефективності включають перелік державних органів, що розробили план з енергоефективності згідно зі ст. 5(7).

3.2. Зобов'язання з енергоефективності (ст. 7)

Національні плани дій з енергоефективності містять національні коефіцієнти, вибрані згідно з Додатком IV.

Перший Національний план дій з енергоефективності містить стислий опис національної схеми, згаданої у ст. 7(1), або альтернативних заходів, прийнятих на виконання ст. 7(9).

3.3. Енергетичні аудити та системи управління (ст. 8)

У Національних планах дій з енергоефективності зазначається:

- (а) кількість енергетичних аудитів, проведених за попередній період;
- (б) кількість енергетичних аудитів, проведених на великих підприємствах за попередній період;
- (в) кількість великих підприємств на їхній території, з зазначенням кількості тих, на яких поширюється дія ст. 8(5).

3.4. Заохочення ефективного тепlopостачання і охолодження (ст. 14)

Національні плани дій з енергоефективності містять оцінку прогресу, досягнутого в проведенні комплексної оцінки, згаданої у ст. 14(1).

3.5. Передача і розподіл енергії (ст. 15)

Перший Національний план дій з енергоефективності і наступні звіти, що подаються кожні 10 років, включають проведену оцінку, визначені заходи та інвестиції для використання потенціалів енергоефективності інфраструктури газового сектора і електроенергетики, як зазначено у ст. 15(2).

3.6. У рамках Національних планів дій з енергоефективності держави-члени повідомляють про заходи, здійснені для сприяння та розвитку регулювання попиту згідно зі ст. 15.

³⁹ Рекомендації з методів вимірювання і перевірки в рамках Директиви 2006/32/ЕС.

3.7. Наявність схем атестації, акредитації та сертифікації (ст. 16)

Національні плани дій з енергоефективності містять інформацію про наявні схеми атестації, акредитації та сертифікації або еквівалентні схеми атестації надавачів енергетичних послуг, послуг енергетичного аудиту та покращення енергоефективності.

3.8. Енергетичні послуги (ст. 18)

Національні плани дій з енергоефективності містять Інтернет-посилання на веб-сайт, де розміщений перелік надавачів енергетичних послуг або відповідний інтерфейс згідно з п. (с) ст. 18(1).

3.9. Інші заходи з заохочення енергоефективності (ст. 19).

Перший Національний план дій з енергоефективності містить перелік заходів, згаданих у ст. 19(1).

ДОДАТОК XV
Кореляційна таблиця

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 1	Стаття 1(1)
Стаття 2	Стаття 1(1)
Стаття 3, пункт (а)	Стаття 2, пункт (30)
Стаття 3, пункт (b)	Стаття 2, пункт (32)
Стаття 3, пункт (с)	Стаття 2, пункт (31)
Стаття 3, пункт (d)	Стаття 2, пункт (33)
Стаття 3, пункти (е) та (f)	—
Стаття 3, пункт (g)	Стаття 2, пункт (35)
Стаття 3, пункт (h)	—
Стаття 3, пункт (і)	Стаття 2, пункт (34)
Стаття 3, пункт (j)	—
Стаття 3, пункт (k)	Стаття 2, пункт (36)
Стаття 3, пункт (l)	Стаття 2, пункт (37)
Стаття 3, пункт (m)	Стаття 2, пункт (39)
Стаття 3, пункт (n)	Стаття 2, пункт (38)
Стаття 3, пункт (о)	—
—	Стаття 2, пункти (40), (41), (42), (43) та (44)
Стаття 4(1)	Додаток II, пункт (f), перший абзац
Стаття 4(2)	Стаття 14(10), другий абзац
Стаття 4(3)	—
Стаття 5	Стаття 14(10), перший абзац і Додаток X
Стаття 6	Стаття 14(1) та (3), Додаток VIII та IX
Стаття 7(1)	Стаття 14(11)
Стаття 7(2) та (3)	—
Стаття 8	Стаття 15(5)
—	Стаття 15(6), (7), (8) та (9)
Стаття 9	—
Стаття 10(1) та (2)	Стаття 14(1) та 24(2), Додаток XIV, частина 2

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 10(3)	Стаття 24(6)
Стаття 11	Стаття 24(3)
—	Стаття 24(5)
Стаття 12(1) та (3)	—
Стаття 12(2)	Додаток II, пункт (с)
Стаття 13	Стаття 22(2)
Стаття 14	—
Стаття 15	Стаття 28
Стаття 16	—
Стаття 17	Стаття 29
Стаття 18	Стаття 30
Додаток I	Додаток I, частина II
Додаток II	Додаток I, частина I та частина II, останній абзац
Додаток III	Додаток II
Додаток IV	Додаток VIII
—	Додаток IX

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 1	Стаття 1(1)
Стаття 2	Стаття 1(1)
Стаття 3, пункт (а)	Стаття 2, пункт (1)
Стаття 3, пункт (b)	Стаття 2, пункт (4)
Стаття 3, пункт (с)	Стаття 2, пункт (6)
Стаття 3, пункт (d)	Стаття 2, пункт (5)
—	Стаття 2, пункти (2) та (3)
Стаття 3, пункт (е)	Стаття 2, пункт (7)
Стаття 3, пункти (f), (g), (h) та (i)	—
—	Стаття 2, пункти (8)-(19)
Стаття 3, пункт (j)	Стаття 2, пункт (27)
—	Стаття 2, пункт (28)
Стаття 3, пункт (k)	—
Стаття 3, пункт (l)	Стаття 2, пункт (25)

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
—	Стаття 2, пункт (26)
Стаття 3, пункт (m)	—
Стаття 3, пункт (n)	Стаття 2, пункт (23)

Стаття 3, пункт (o)	Стаття 2, пункт (20)
Стаття 3, пункт (p)	Стаття 2, пункт (21)
Стаття 3, пункт (q)	Стаття 2, пункт (22)
Стаття 3, пункти (r) та (s)	—
—	Стаття 2, пункти (24), (29), (44) та (45)
—	Стаття 3
—	Стаття 4
Стаття 4	—
Стаття 5	Стаття 5 та 6
Стаття 6(1)(a)	Стаття 7(8), пункти (a) та (b)
Стаття 6(1)(b)	Стаття 18(3)
Стаття 6(2)	Стаття 7(1), (5), (6), (7), (9), (10), (11) та (12)
—	Стаття 7(2) та (3)
Стаття 6(3)	Стаття 18(2), пункти (b) та (c)
Стаття 6(5)	—
Стаття 7	Стаття 17
Стаття 8	Стаття 16(1)
—	Стаття 16(2) та (3)
Стаття 9(1)	Стаття 19
Стаття 9(2)	Стаття 18(1), пункт (d), підпункт (i)
—	Стаття 18(1), пункти (a), (b), (c), (d), підпункт (ii), та (e)
Стаття 10(1)	Стаття 15(4)
Стаття 10(2)	Стаття 15(3)
—	Стаття 15(7), (8) та (9)
Стаття 11	Стаття 20
Стаття 12(1)	Стаття 8(1)
Стаття 12(2)	—
—	Стаття 8(2), (3), (4), (5), (6) та (7)

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Стаття 12(3)	—
Стаття 13(1)	Стаття 9
Стаття 13(2)	Стаття 10 та Додаток VII, пункт 1.1
Стаття 13(3)	Додаток VII, пункти 1.2 та 1.3
—	Стаття 11
—	Стаття 12
—	Стаття 13
—	Стаття 15(1) та (2)
—	Стаття 18(2), пункти (a) та (d)

—	Стаття 21
Стаття 14(1) та (2)	Стаття 24(1) та (2)
Стаття 14(3)	—
Стаття 14(4) та (5)	Стаття 24(3)
—	Стаття 24(4) та (7)-(11)
—	Стаття 22(1)
Стаття 15(1)	Стаття 22(2)
Стаття 15(2), (3) та (4)	—
—	Стаття 23
—	Стаття 25
Стаття 16	Стаття 26
Стаття 17	Стаття 27
Стаття 18	Стаття 28
Стаття 19	Стаття 29
Стаття 20	Стаття 30
Додаток I	—
Додаток II	Додаток IV
Додаток III	—
Додаток IV	—
Додаток V	—

Директива 2004/8/ЕС	Ця Директива
Додаток VI	Додаток III
—	Додаток V
—	Додаток VI
—	Додаток VII
—	Додаток XI
—	Додаток XII
—	Додаток XIII
—	Додаток XIV
—	Додаток XV